

# Vátryggingafélag Íslands hf.

Ársreikningur samstæðu

## 2018

---

Vátryggingafélag Íslands hf.  
Ármúla 3  
108 Reykjavík  
Kt. 690689-2009

# Vátryggingafélag Íslands hf.

Ársreikningur samstæðu

**2018**

## **Efnisyfirlit**

|                                                |       |
|------------------------------------------------|-------|
| Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra    | 2-7   |
| Áritun óháðs endurskoðanda                     | 8-10  |
| Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu | 11    |
| Efnahagsreikningur                             | 12    |
| Eiginfjáryfirlit                               | 13    |
| Sjóðstreymisyfirlit                            | 14    |
| Skýringar                                      | 15-41 |

---

# Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samstæðureikningur Vátryggingafélags Íslands hf. („félagið“ eða „VÍS“) fyrir árið 2018 samanstendur af ársreikningi félagsins og dótturfélags þess Líftryggingafélags Íslands hf., sem vísað er til í heild sinni sem „samstæðunnar“. Aðalstarfsemi félagsins felst í vátryggingastarfsemi og fjárfestingum. Reikningurinn er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og í viðbótarkröfum félaga sem eru skráð á skipulögðum verðbréfamarkaði.

## Rekstur og fjárhagsleg staða 2018

Samkvæmt rekstrarreikningi og yfirliti nam hagnaður samstæðunnar á árinu 2.061 milljón króna eftir skatta sem er um 55% aukning frá árinu 2017 þegar hann nam 1.326 milljónum króna.

Samkvæmt efnahagsreikningi nema eignir samstæðunnar 47.150 (2017: 46.404) milljónum króna, skuldir námu 32.240 (2017: 29.638) milljónum króna og bókfært eigið fé nam í árslok 14.910 (2017: 16.766) milljónum króna. Gjaldþolshlutfall samstæðunnar án fyrirhugaðrar arðgreiðslu er 1,60 en að teknu tilliti til arðgreiðslu er hlutfallið 1,40 í árslok 2018. Á árinu 2018 var meðalfjöldi stöðugilda 212 hjá samstæðunni.

Iðgjöld ársins voru 22.709 milljónir króna og jukust um 11% á milli ára. Eigin tjón voru 16.818 milljónir króna og jukust um 15% frá fyrra ári. Vátryggingarekstur ársins litast af tveimur stjórtnjónum á fyrri hluta ársins, annars vegar í húsnæði Geymslna í Miðhrauni og hins vegar í Perlunni sem telja um 2,6% í samsettu hlutfalli. Samsett hlutfall ársins var 98,7% samanborið við 95,3% árið 2017.

Fjárfestingatekjur félagsins á árinu námu 2.827 milljónum króna. Eignasafn félagsins tók nokkrum breytingum á árinu en helst má þar nefna að vægi skuldabréfa var aukið í safninu á kostnað hlutabréfa í samræmi við nýja stefnu um fjármagnsskipan. Dregið var úr eignarhlut í Kviku banka í tengslum við hlutafjárlækkun VÍS en eign félagsins í Kviku er þó áfram stærsta hlutabréfaeign þess. Talsverðar sveiflur voru á eignamörkuðum á árinu og þriðja árið í röð gáfu innlend hlutabréf af sér lakari ávöxtun en skuldabréf. Einnig var afkoma af óverðtryggðum ríkisskuldabréfum undir væntingum. Ávöxtunarkrafa hækkaði nokkuð en verðtryggð ríkisskuldabréf hækkuðu um 8% á árinu og veiktist íslenska krónan í fyrsta skipti frá árinu 2012. Ávöxtun fjárfestingaeigna VÍS var 8,3% árið 2018 sem var umfram áætlanir félagsins fyrir árið.

## Hlutfé og ráðstöfun hagnaðar

Skráð hlutfé félagsins nam í lok ársins 1.953 milljónum króna, og er hver hlutur í félaginu ein króna að nafnverði. Hlutféð er í einum flokki sem skráður er á Nasdaq Iceland. Allir hlutir eru í sama flokki og njóta sömu réttinda.

Félagið keypti samtals 46,8 milljónir hluta á árinu og var kaupverð hinna keyptu hluta á árinu samtals 512 milljónir króna. Á grundvelli endurkaupaáætlunar sem samþykkt var á hluthafafundi þann 22. mars keypti félagið 42,6 milljónir hluta. Það nemur 46% af hámarki heimildar samkvæmt áætluninni. VÍS á nú samtals 2,18% af heildarhlutfé félagsins.

Stjórn félagsins mun á aðalfundi leggja til að félagið greiði hluthöfum arð sem nemur kr. 1,07 á hlut fyrir árið 2018, eða um 2.044 milljónum króna. Á síðasta ári nam arðgreiðsla til hluthafa 1.322 milljónum króna. Vísað er í ársreikninginn um breytingar á eigin fé samstæðunnar og ráðstöfun hagnaðar.

Hluthafar voru 696 í ársbyrjun og 635 í árslok.

Um 42% hluta eru í eigu lífeyrissjóða, 16% í eigu erlendra sjóða, 9% í eigu innlendra sjóða, 21% í eigu annarra lögaðila, 6% í eigu banka og 6% í eigu einstaklinga.

# Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Tíu stærstu hluthafar félagsins voru:

| Nafn hluthafa                               | Eignarhlutur |
|---------------------------------------------|--------------|
| Lífeyrissjóður verslunarmanna               | 8,64%        |
| Lansdowne ICAV Lansdowne Euro               | 7,30%        |
| K2B fjárfestingar ehf.                      | 7,25%        |
| CF Miton UK Multi Cap Income                | 6,19%        |
| Frjálsi lífeyrissjóðurinn                   | 5,61%        |
| Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins A-deild | 5,27%        |
| Brú Lífeyrissjóður sveitarfélaga            | 4,01%        |
| Stapi lífeyrissjóður                        | 3,87%        |
| Birta lífeyrissjóður                        | 3,38%        |
| Arion banki hf.                             | 3,31%        |

## Hluthafafundir á árinu

Á árinu voru haldnir fjórir hluthafafundir. Þann 22. mars var aðalfundur félagsins þar sem ársreikningur fyrir árið 2017 var staðfestur. Þá voru tillögur um ráðstöfun hagnaðar og framkvæmd endurkaupaáætlunar samþykktar. Samþykkt var tillaga um kaupaukakerfi fyrir forstjóra, framkvæmdastjórn og forstöðumann fjárfestinga sem ætlað er að tengja saman hagsmuni hluthafa og stjórnenda til lengri tíma.

Í stjórn voru kosin Svanhildur Nanna Vigfúsdóttir, formaður, Helga Hlín Hákonardóttir, varaformaður, Gestur Breiðfjörð Gestsson, Jón Sigurðsson og Valdimar Svavarsson.

Þann 1. júní óskaði Svanhildur Nanna Vigfúsdóttir stjórnarformaður eftir því að stíga tímabundið til hliðar sem formaður. Helga Hlín Hákonardóttir, varaformaður stjórnar, tók tímabundið við starfi stjórnarformanns.

Þann 27. júní var haldinn hluthafafundur þar sem kosið var um tillögu stjórnar um fjármagnsskipan að norrænni fyrirmynd og lækku hlutafjár. Tillagan var samþykkt með meira en 2/3 hluta atkvæða hluthafa. Einnig var samþykkt að taka fyrstu skrefin á þeirri vegferð með lækku hlutafjár í formi greiðslu til hluthafa að fjárhæð 1.800 milljónir króna með afhendingu hlutabréfa í Kviku banka hf.

Þann 20. september var haldinn hluthafafundur til að greiða atkvæði um tillögur þess efnis að tilnefningarnefnd tæki til starfa í félaginu. Tillagan var samþykkt og í nefndina voru kosin Engilbert Hafsteinsson, Gunnar Egill Egilsson, Helga Hlín Hákonardóttir, Sandra Hlíf Ocares og Svanhildur Nanna Vigfúsdóttir.

Hlutverk tilnefningarnefndar er ráðgefandi og skal m.a. felast í því að:

- Óska eftir framboðum til stjórnarsetu í félaginu.
- Leggja mat á lögmæti innsendra framboða.
- Meta tilvonandi stjórnarmenn út frá hæfni, reynslu og þekkingu.
- Meta óhæði tilvonandi stjórnarmanna.
- Leggja mat á bestu samsetningu stjórnar, þar sem m.a. skal gætt að kynjahlutföllum.
- Gera rökstudda tillögu um samsetningu stjórnar.

Þann 25. október sögðu tveir stjórnarmenn sig úr stjórninni og tók Valdimar Svavarsson við stjórnarformennsku í félaginu.

Þann 14. desember var haldinn hluthafafundur til að kjósa nýja stjórn. Nýkjörin tilnefningarnefnd tók til starfa og gerði að tillögu sinni að Gestur Breiðfjörð Gestsson, Marta Blöndal, Svanhildur Nanna Vigfúsdóttir, Valdimar Svavarsson og Vilhjálmur Egilsson myndu skipa nýja stjórn. Framangreindir aðilar voru kosnir í stjórn á fundinum. Stjórn skipti með sér verkum og er Valdimar Svavarsson stjórnarformaður og Vilhjálmur Egilsson varaformaður stjórnar.

# Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

## Fyrirmyndarfyrirtæki í góðum stjórnarháttum

Stjórnarmenn fullnægja þeim skilyrðum sem kveðið er á um í hlutafélagalögum og lögum um váttryggingastarfsemi. Gæta skal þess að kynjahlutfall í stjórn og varastjórn sé sem jafnast og að hlutfall hvors kyns sé aldrei lægra en 40%. Þrjár undirnefndir stjórnar eru starfandi: Endurskoðunarnefnd, starfskjaranefnd og áhættunefnd.

Forstjóri félagsins er Helgi Bjarnason og skal hann annast daglegan rekstur félagsins og fara eftir þeirri stefnu sem stjórn hefur gefið og annast upplýsingagjöf til hennar. Hinn daglegi rekstur tekur ekki til ráðstafana sem eru óvenjulegar eða mikilsháttar. Slíkar ráðstafanir getur forstjóri aðeins gert samkvæmt sérstakri heimild frá stjórn. Þá skal forstjóri einnig sjá um að bókhald og fjárreiður séu í samræmi við lög og góðar venjur og að meðferð eigna félagsins sé með tryggilegum hætti.

Um stjórnarhætti váttryggingafélaga er fjallað í lögum um váttryggingastarfsemi, lögum um hlutafélög, samþykktum og starfsreglum stjórnar félagsins. VÍS hefur fylgt framangreindu en auk þess telur stjórn VÍS stjórnarhætti félagsins í samræmi við leiðbeiningar Viðskiptaráðs Íslands, Nasdaq Iceland hf. og Samtaka atvinnulífsins um stjórnarhætti fyrirtækja. Hluthafar gátu á árinu fylgst með hluthafafundum í vefútsendingu en gátu ekki greitt atkvæði með rafrænum hætti.

Í samræmi við ofangreindar leiðbeiningar um góða stjórnarhætti og lög um ársreikninga hefur stjórn félagsins útbúið stjórnarháttayfirlýsingu sem birt verður í ársskýrslu félagsins.

Í mars 2014 var VÍS veitt viðurkenning sem fyrirmyndarfyrirtæki í góðum stjórnarháttum af Rannsóknarmiðstöð í stjórnarháttum við Háskóla Íslands. Með viðurkenningunni voru gæði stjórnarháttanna félagsins staðfest af óháðum utanaðkomandi aðilum. Framangreind viðurkenning hefur verið endurnýjuð árlega síðan en á síðasta ári var leitað til reyndra erlendra sérfræðinga á sviði stjórnarháttanna til þess að veita félaginu dýpri ráðgjöf um tiltekna þætti í stjórnarháttum félagsins og þannig auka gæði þeirra. Afrakstur þeirrar vinnu var kynntur fyrir stjórn félagsins í upphafi ársins 2019, sem stefnt er á að vinna með á næstu misserum og árum, með það að markmiði að stjórnarhættir félagsins verði skilvirkir, þjóni félaginu sem allra best, og standist ströngustu gæðakröfur sem gerðar eru til sambærilegra fyrirtækja á alþjóðavísu. Þá er stefnt að því að afla á ný vottunar sem Fyrirmyndarfyrirtæki í góðum stjórnarháttum á árinu 2019.

## Fjármagnsskipan að norrænni fyrirmynd

Í maí samþykkti stjórn félagsins að stefna að breytingu á fjármagnsskipan í takt við það sem þekkist hjá tryggingafélögum á hinum Norðurlöndunum. Ákvörðunin var tekin eftir að greining stjórnar og stjórnenda á norrænum tryggingafélögum leiddi í ljós að talsverður munur er á fjármagnsskipan íslenskra tryggingafélaga og þeirra norrænu. Þau búa almennt yfir minni áhættu í rekstri en þekkist hér á landi auk þess sem eigið fé þeirra er lægra og gjaldþolshlutfall hærra.

Kynningarfundur var haldinn fyrir hluthafa og stjórnendur hittu greinendur og fulltrúa fjölmiðla til að útskýra hugmyndir félagsins, stefnu og sýn. Tillagan var í framhaldi samþykkt á hluthafafundi.

Forsendur fyrir áframhaldandi lökkun hlutafjár eru að samsett hlutfall félagsins síðustu 12 mánuði sé undir 99%, gjaldþolshlutfall félagsins haldist innan skilgreinds áhættuvilja stjórnar sem nú er á bilinu 1,35 til 1,70, lausafjárstaða félagsins verði áfram sterk og að dregið verði úr markaðsáhættu.

Það er trú stjórnar og stjórnenda að þessar breytingar á fjármagnsskipan muni skapa tryggingartökum og ekki síður hluthöfum, öruggara og hefðbundnara tryggingafélag með minni áhættu í eignasafni sínu. VÍS stefnir með þessu að því að aðgreina sig frá hinum íslensku tryggingafélögum sem áhættuminni fjárfestingarkostur.

# Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

## VÍS verði stafrænt þjónustufyrirtæki

Um vorið átti framkvæmdastjórn vinnufund með stjórn félagsins um framtíðarsýn félagsins og þær stefnumarkandi ákvarðanir sem henni fylgja. Ný framtíðarsýn er að VÍS verði stafrænt þjónustufyrirtæki.

Fyrsta stafræna þjónustuverkefninu var hleypt af stokkunum. Í verkefninu var ferillinn „viðskiptavinur verður fyrir tjóni“ tekinn til gagn Gerrar endurskoðunar með einföldun og sjálfvirknivæðingu að leiðarljósi. Verkefnið var unnið í spretti af hópi starfsmanna víðs vegar að úr félaginu sem einbeitti sér eingöngu að þessu verkefni í 12 vikur. Að þessum 12 viknum loknum var tilbúin til notkunar stafræn lausn sem sett var í loftið sem gerir það nú að verkum að viðskiptavinir geta tilkynnt öll tjón á netinu. Í desember kom svo út önnur stafræn lausn sem gerir viðskiptavinum kleift að koma í viðskipti á netinu.

Um haustið ákvað félagið svo, í samræmi við nýja framtíðarsýn um að verða stafrænt þjónustufyrirtæki að endurskipuleggja fyrirkomulag þjónustu við viðskiptavini. Í kjölfarið voru þjónustuskristofur sameinaðar í sex öflugar þjónustuskristofur á Selfossi, Egilsstöðum, Akureyri, Sauðárkróki, Ísafirði og Reykjavík. Breytingunum er ætlað að samræma þjónustuna og laga hana enn betur að þörfum viðskiptavina þannig að hún sé einföld, flækjulaus og skilvirk.

## Áhættustýring

Samhæfð og öflug áhættustýring er grunnur að ákvarðanatöku í fjárfestingum og rekstri félagsins. Útreikningur á gjaldþolskröfu er áhættumiðaður og tekur á öllum helstu áhættuþáttum félagsins. Félagið hefur sett sér stefnu um samhæfða áhættustýringu og áhættuvilja sem er samþykkt af stjórn félagsins.

Mikið hefur áunnist á árinu við innleiðingu og uppbyggingu áhættustýringarkerfis félagsins. Nefndarskipulagið hefur verið endurbætt til að virkja vettvanginn sem á að veita ráðgjöf varðandi áhættustjórnunarkerfið og hafa eftirlit með áhættum. Umfang, gæði og tíðni skýrslugjafar hefur verið bætt og áhættuviljanum betur úthlutað með viðmið og mörk á einstökum áhættuþáttum til að auka getu félagsins til að stýra áhættu. Einnig hafa stefnur félagsins um áhættustýringu verið endurskrifaðar, stytta og gerðar hnitmiðaðri þannig að þær þjóni betur starfsemi og markmiðum félagsins.

## Árangurstenging hluthafa og stjórnenda

Á aðalfundi félagsins 2018 var nýtt kaupaukakerfi fyrir forstjóra, framkvæmdastjórn og forstöðumann fjárfestinga samþykkt. Kerfið byggir á skilgreindum mælikvörðum fyrir rekstrarárið sem snúa að fjárhagslegum, stefnumiðuðum og persónulegum árangri hvers stjórnanda sem og reglufylgni. Í kaupaukakerfinu lagði stjórn áherslu á að ná fram hvata sem byggði á stefnumótandi áherslum um sjálfbæran tryggingarekstur og tengingu hagsmuna hluthafa og stjórnenda til lengri tíma. Stjórnendur skulu kaupa hlutabréf í VÍS fyrir þann hluta kaupaukans (60%) sem ekki fer á geymslureikning til þriggja ára (40%). Heildar kaupauki árið 2018 var 63,6 milljónir króna með launatengdum gjöldum.

Kaupaukakerfi félagsins uppfyllir kröfur gildandi laga um hlutafélög, laga um váttryggingastarfsemi og reglugerðar um váttryggingastarfsemi og er greiðsla háð skilyrðum laga um hlutafélög nr. 2/1995, laga um váttryggingastarfsemi nr. 100/2016, reglugerðar nr. 940/2018 og reglum settum samkvæmt þeim.

Tilgangur kaupaukakerfis VÍS skal vera að tengja saman hagsmuni hluthafa og stjórnenda til lengri tíma auk þess að styðja við árangur félagsins bæði gagnvart fjárhagslegum markmiðum og stefnumarkandi markmiðum í rekstri félagsins. Kaupaukakerfið skal taka mið af sjónarmiðum um vernd viðskiptavina félagsins, kröfuhafa og hluthafa og samræmast að öðru leyti góðum viðskiptaháttum í váttryggingaviðskiptum og heilbrigðum og traustum rekstri.

# Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

## VÍS í samfélaginu

Samfélagsábyrgð er samofin öllum rekstri félagsins. Mikilvægasta hlutverk félagsins lítur að því að vera til staðar þegar viðskiptavinir þess lenda í tjóni eða verða fyrir áfalli. VÍS er hluti af hópi skráðra fyrirtækja sem skrásetur umhverfisleg og samfélagsleg áhrif af starfsemi félagsins í samræmi við ESG, leiðbeiningar Kauphalla Nasdaq á Norðurlöndunum um birtingu upplýsinga um samfélagsábyrgð. VÍS er aðili að jafnréttissáttmála UN Women, og alþjóðlegum sáttmála Sameinuðu þjóðanna um samfélagsábyrgð, Global Compact. Með þátttöku í Global Compact skuldbindur félagið sig til að stuðla að velferð samfélags- og umhverfis, m.a. með því að styðja og virða verndir alþjóðlegra mannréttinda. Félagið gerir þá kröfu að mannréttindi séu virt í allri starfsemi félagsins. Markmið félagsins er að allir samstarfsaðilar gæti þess að réttindi starfsmanna þeirra séu virt.

### Öflugar forvarnir

VÍS leggur ríka áherslu á forvarnir, bæði fyrir fyrirtæki og einstaklinga, með það að markmiði að fækka slysum og tjónum meðal viðskiptavina og í samfélaginu öllu. Forvarnarfulltrúar félagsins vinna náið með fyrirtækjum að því að bæta öryggi á starfsstöðvum þeirra auk þess sem félagið miðlar reglulega tölfræðilegum upplýsingum úr tjóna- og slysagrunni þess til fjölmiðla og viðskiptavina. Árlega er haldin forvarnaráðstefna þar sem öryggismál eru rædd á breiðum grunni.

### Eftirsóttur vinnustaður

Stjórnendur leggja áherslu á að VÍS sé eftirsóttur vinnustaður sem hefur á að skipa framúrskarandi starfsfólki sem eru falin störf við hæfi þannig að hæfileikar þess og styrkleikar fái notið sín við áhugaverð og krefjandi verkefni.

Starfsmenn VÍS njóta allra helstu réttinda sem bjóðast á almennum vinnumarkaði. Félagið starfar eftir vinnuverndarstefnu og er tilgangur hennar að tryggja öryggi og góða heilsu starfsmanna. Félagið styður starfsfólk sitt dyggilega við að afla sér menntunar og fræðslu til þess að tryggja að hver og einn hafi þá þekkingu og reynslu sem nauðsynleg er til að ná árangri í starfi sínu ásamt því að stuðla að starfsþróun. Það er markmið VÍS að tryggja jafnrétti þannig að hver og einn starfsmaður sé metinn að verðleikum óháð kyni. Félagið hefur fengið jafnlaunavottun frá Jafnréttisstofu og mælist ekki marktækur launamunur á kynjunum. Með virkri jafnréttisáætlun er stuðlað að því að félagið nýti sér hæfileika og færni allra starfsmanna sinna á sem bestan hátt. Allir starfsmenn undirrita síðasáttmála við ráðningu og staðfesta ætlun sína um að framfylgja honum. Sáttmálinn er leiðarljós hvernig starfsmenn haga samskiptum sínum við viðskiptavini, samstarfsmenn, eftirlitsstofnanir, hluthafa, samkeppnisaðila sem og eftir atvikum samfélagið allt.

### Áhrif á umhverfið

VÍS leggur áherslu á að halda neikvæðum umhverfisáhrifum af starfsemi félagsins í lágmarki og stuðla að því að umhverfissjónarmið verði höfð að leiðarljósi í tengslum við alla starfsmenn og þjónustuaðila sem starfa fyrir félagið.

Beinn útblástur gróðurhúsalofttegunda frá rekstri félagsins fyrir árið 2018 var 58 tonn koltvísýrings ígildi og hækkar um tæp 20% á milli ára. Útblástur vegna samgangna starfsfólks var nú reiknaður í fyrsta skipti og taldi um 120 tonn koltvísýrings ígildi. Útblástur var 28 kíló fyrir hverja milljón krónur í hagnað.

Orkunotkun á hvern starfsmann VÍS lækkaði um rúm 5% á milli ára. Heildarorkunotkun var 2,8 GWst. Um 57% af þeirri notkun var vegna hitunar höfuðstöðva félagsins í Reykjavík. Orkunotkun var 14 kílóvattstundir fyrir hverja milljón krónur í hagnað.

Til viðbótar er allt sorp hjá VÍS flokkað auk þess sem förgun úrgangs í kjölfar tjóna skal vera á sem umhverfisvænstan máta með það fyrir augum að minnka kolefnisfótspor félagsins. Þá er stefnt að því að minnka notkun pappírs í starfseminni með aukinni sjálfvirkni og sjálfsafgreiðslu.

Nánara yfirlit yfir ófjárhagslegar upplýsingar um rekstur VÍS, sem tekur til umhverfis, samfélags og stjórnarháttar er að finna í ársskýrslu.

# Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

---

## Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju er það álit okkar að samstæðureikningur Vátryggingafélags Íslands hf. gefi glögga mynd af rekstrarafkomu samstæðunnar á árinu 2018, eignum, skuldum og fjárhagsstöðu hennar þann 31. desember 2018. Jafnframt er það álit okkar að samstæðureikningurinn og skýrsla stjórnar og forstjóra geymi glögg yfirlit um þróun og árangur í rekstri samstæðunnar, stöðu hennar í árslok og lýsi helstu áhættuþáttum sem samstæðan býr við.

Stjórn og forstjóri Vátryggingafélags Íslands hf. hafa í dag farið yfir samstæðureikning félagsins fyrir árið 2018 og staðfesta hann með undirritun sinni. Stjórn og forstjóri leggja til við aðalfund félagsins að samþykka ársreikninginn.

Reykjavík, 27. febrúar 2019

## Í stjórn

Valdimar Svavarsson  
stjórnarformaður

Vilhjálmur Egilsson  
varaformaður

Gestur Breiðfjörð Gestsson

Marta Guðrún Blöndal

Svanhildur Nanna Vigfúsdóttir

Forstjóri

Helgi Bjarnason



# Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Vátryggingafélags Íslands hf.

## Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Vátryggingafélags Íslands hf. fyrir árið 2018. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar og yfirlýsingu stjórnar og forstjóra, rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjárfirlit yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar á árinu 2018, efnahag hennar 31. desember 2018 og breytingu á handbæru fé á árinu 2018, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu, og að skýrsla stjórnar hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga komi þær ekki fram annars staðar í samstæðuársreikningnum.

## Grundvöllur álits

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er nánar útskýrd í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda. Við erum óháð samstæðunni samkvæmt ákvæðum síðareglna sem gilda um endurskoðendur á Íslandi og varða endurskoðun okkar á ársreikningi samstæðunnar. Við uppfyllum jafnframt aðrar kröfur um starf okkar sem endurskoðendur í samræmi við ákvæði síðareglna.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

## Lykilatriði endurskoðunarinnar

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði sem að okkar faglega mati höfðu mesta þýðingu í endurskoðun okkar á ársreikningi samstæðunnar árið 2018. Sem hluti af endurskoðun okkar á samstæðuársreikningnum voru þessi lykilatriði skoðuð sérstaklega. Við látum ekki í ljós sérstakt álit varðandi þessi lykilatriði, einungis er látið í ljós álit á samstæðuársreikningnum í heild.

| Lykilatriði endurskoðunarinnar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Endurskoðunaraðgerðir og niðurstöður                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Mat á tjónaskuld, þar með talið forsendur og útreikningar sem hún er byggð á:</b><br/>Sjá nánar skýringu nr. 24 "Vátryggingaskuld".</p> <p>Tjónaskuld er sú fjárhagslega skuldbinding sem hvílir á samstæðunni vegna úppgerðra, orðinna en ótilkynnta tjóna í lok árs 2018. Í heild sinni nemur tjónaskuldin kr. 17.626.776 þús. í lok árs 2018 sem er 55% af heildarskuldum samstæðunnar.</p> <p>Tjónaskuld er verulegur liður í reikningsskilum samstæðunnar og vegna flækjustígs og umfangs matskenndra þátta við útreikning á tjónaskuld er þessi liður lykilatriði í endurskoðun okkar. Mat á tjónaskuld er háð faglegu mati og ákvarðað sem besta mat samkvæmt ákvæðum XIV. kafla laga nr. 100/2016 um vátryggingastarfsemi. Tjónaskuld er samtala besta mats á opnum og ótilkynntum tjónaskuldbindingum í lok árs.</p> <p>Helsti matskenndi liðurinn í tjónaskuld samstæðunnar eru ótilkynnt en orðin tjón í lok árs. Erfitt getur verið að meta slík tjón en matið byggir á tryggingastærðfræðilegu mati í samræmi við aðferðir Solvency II.</p> <p>Annar matskenndur liður í tjónaskuld samstæðunnar er mat á tjónum sem hafa langan uppgjörstíma þar sem upphaflegt mat getur verið frábrugðið endanlegu uppgjöri á tjónum.</p> <p>Mat á tjónaskuld er háð gæðum undirliggjandi gagna. Þar á meðal flóknu mati um framtíðarþróun atburða og smávægileg breyting á forsendum getur breytt fjárhæð tjónaskuldar verulega.</p> | <p>Tryggingastærðfræðingar PwC aðstoðuðu okkur við endurskoðun tjónaskuldarinnar og þá sérstaklega vegna útreiknings á besta mati ótilkynnta opinna tjóna.</p> <p>Endurskoðun á mati tjónaskuldbindingar fólst m.a. í eftirfarandi þáttum:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Ferill við útreikning tjónaskuldar var yfirfarinn.</li><li>• Eftirlitsaðgerðir vegna yfirferðar á opnum tjónum með langan uppgjörstíma prófaðar.</li><li>• Gagnaendurskoðun og úrtaksprófanir á hæstu og elstu opnum tjónum í lok árs.</li><li>• Forsendur stjórnenda við mat á tjónaskuld þar með talið með tilliti til sögulegra gagna um endanleg uppgjör tjóna niður á tjónaflokka voru yfirfarnar</li><li>• Afstemmingar milli kerfa sem útreikningur tjónaskuldarinnar byggir á voru yfirfarnar.</li><li>• Framkvæmdur var sjálfstæður tryggingafræðilegur endurreikningur á tjónaskuldinni.</li><li>• Viðeigandi skýringar voru yfirfarnar og prófaðar m.t.t. ákvæða laga og reikningsskilareglna.</li></ul> |

## Áritun óháðs endurskoðanda

| Lykilatriði endurskoðunarinnar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Endurskoðunaraðgerðir og niðurstöður                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Mat óskráðra verðbréfa.</b></p> <p>Sjá nánar skýringu nr. 26 "Fjármálagerðingur".</p> <p>Fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstur eru stærsta eign samstæðunnar að fjárhæð kr. 30.412.653 þús. eða sem nemur 65% af heildareignum í lok árs 2018.</p> <p>Verulegur hluti eða um 75% af fjáreignum í gegnum rekstur er skráður á markaði og markaðsverð þeirra því fyrirliggjandi á reikningsskiladegi.</p> <p>Sá hluti fjáreigna í gegnum rekstur sem þarfnadist sérstakrar áherslu við endurskoðun okkar eru óskráð verðbréf þar sem mat þeirra byggir á matsaðferðum og er háð óvissu. Vegna óvissu og stærðar er þessi liður lykilatriði í endurskoðun okkar.</p> <p>Matsaðferðir óskráðra verðbréfa geta verið nýleg viðskipti ótengdra aðila, tilvísun í gangvirði sambærilegra fjáreigna, núvirt sjóðstreymi, verðmyndunarlíkón eða aðrar verðmatsaðferðir sem gefa til kynna áreiðanlegt mat á öðrum viðskiptum á markaði. Þetta eru þau verðbréf sem eru skilgreind í stig 2 og 3 samkvæmt stigkerfi gangvirðis IFRS 13.</p> <p>Verðmæti þessara verðbréfa nemur kr. 7.524.384 þús. eða sem nemur 16 % af heildareignum í lok árs 2018.</p> | <p>Verðmatssérfræðingar PwC aðstoðuðu okkur við endurskoðun óskráðra verðbréfa.</p> <p>Endurskoðun á mati óskráðra verðbréfa fólst m.a. í eftirfarandi þáttum:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Við yfirfórum aðferðafræði og forsendur við mat og bárum saman við algeng viðmið fyrir sambærilegar eignir.</li> <li>• Við tókum úrtak úr verðbréfum og framkvæmdum sjálfstæðan útreikning á verðmati bréfanna.</li> <li>• Þau gögn sem útreikningar og forsendur voru byggð á í mismunandi verðmatsaðferðum voru yfirfarin og metin.</li> <li>• Í þeim tilvikum þar sem verðmat byggðist á nýlegum viðskiptum þá voru þau viðskipti sannreynd.</li> <li>• Flokkun verðbréfa í stigkerfi gangvirðis var yfirfarin.</li> <li>• Viðeigandi skýringar voru yfirfarnar og prófaðar m.t.t. ákvæða laga og reikningsskilareglna.</li> </ul> |

### Aðar upplýsingar í ársskýrslu

Stjórn og forstjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar eru ársskýrsla að undanskildum samstæðuársreikningi og áritun okkar á hann. Ársskýrsla liggur ekki fyrir við áritun okkar á samstæðuársreikninginn en við búumst við að fá hana afhenta til yfirferðar áður en hún verður gefin út.

Álit okkar á samstæðuársreikningnum nær ekki til annarra upplýsinga og við staðfestum þær ekki á neinn hátt. Í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningi samstæðunnar ber okkur að lesa aðrar upplýsingar í ársskýrslu þegar þær liggja fyrir og meta hvort þær eru í verulegu ósamræmi við samstæðuársreikninginn eða aðra þekkingu sem við höfum aflað okkur við endurskoðunina eða virðast verulega rangar. Ef við, á grundvelli vinnu okkar, ályktum að verulegar rangfærslur séu í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því.

### Ábyrgð stjórnar og forstjóra á samstæðuársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreikningsins ber stjórnendum samstæðunnar að meta hæfi hennar til áframhaldandi starfsemi. Stjórnendum ber að semja ársreikning samstæðunnar á þeirri forsendu að um áframhaldandi starfsemi sé að ræða, nema stjórnendur ætli að leysa samstæðuna upp eða hætta rekstri hennar, eða hafi ekki raunhæft val um annað en að hætta starfsemi samstæðunnar. Stjórnendum samstæðunnar ber að setja fram viðeigandi skýringar varðandi hæfi hennar til áframhaldandi starfsemi ef við á og hvers vegna stjórnendur beita forsendunni um áframhaldandi starfsemi við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins.

# Áritun óháðs endurskoðanda

## Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að samstæðuársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka og gefa út áritun með álitum okkar. Nægjanleg vissu er mikil vissu en ekki trygging þess að endurskoðun, sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, muni ávallt leiða í ljós alla verulega annmarka séu þeir til staðar. Annmarkar geta stafað af sviksemi eða mistökum og eru metnir verulegir ef þeir, einir og sér eða samanlagðir, gætu haft áhrif á fjárhagslegar ákvarðanir notenda sem grundvallaðar eru á samstæðuársreikningnum.

Endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegu mati og faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

Greinum og metum áhættuna af verulegum annmörkum, vegna sviksemi eða mistaka, og skipuleggjum endurskoðunaraðgerðir til að mæta þessari áhættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi grunnur fyrir álitum okkar. Áhættan af því að greina ekki verulega annmarka sem stafa af sviksemi er meiri en áhætta af annmörkum vegna mistaka, þar sem sviksemi getur stafað af fölsun, misvisandi framsetningu samstæðuársreiknings, að mikilvægum atriðum sé viljandi sleppt, samanteknum ráðum eða að innra eftirliti sé sniðgengið.

Öflum skilnings á innra eftirliti sem er viðeigandi fyrir endurskoðun okkar í þeim tilgangi að hanna endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits samstæðunnar.

Metum hvort val stjórnenda á reikningsskilaaðferðum sé viðeigandi og hvort matsaðferðir þeirra raunhæfar. Einnig skoðum við hvort tengdar skýringar séu við hæfi.

Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um áframhaldandi starfsemi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi samstæðunnar eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi hennar. Ef við teljum að veruleg óvissa ríki, ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum í samstæðuársreikningnum um óvissuna og ef þær upplýsingar eru ekki nægjanlegar að okkar mati, víkjum við frá fyrirvaralausum álitum. Niðurstaða okkar byggir á þeim endurskoðunargögnum sem við höfum aflað fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni leitt til þess að samstæðan verði ekki lengur rekstrarhæf.

Metum framsetningu, gerð og innihald samstæðuársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum og hvort hann grundvallast á fyrirliggjandi færslum og atburðum og gefi glögga mynd samanber álit okkar.

Öflum nægjanlegra endurskoðunargagna vegna fjárhagsupplýsinga félaga og eininga innan samstæðunnar og gefum út álit á samstæðuársreikningnum. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framgangi endurskoðunar samstæðunnar. Við berum ábyrgð á álitum okkar.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp geta komið í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka í innra eftirliti ef við á.

Við höfum lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við uppfyllum nauðsynleg siðferðis- og óháðisskilyrði og við munum láta þeim í té allar upplýsingar um hugsanleg tengsl og önnur atriði sem gætu haft áhrif á óháði okkar og trúnað.

Við höfum lagt mat á hvaða atriði, af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, höfðu mesta þýðingu á yfirstandandi ári og eru það lykilatriði endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum lykilatriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé opinberlega um tiltekin atriði eða í algjörum undantekningartilfellum þegar mat okkar er að neikvæðar afleiðingar af birtingu slíkra upplýsinga vegi þyngra en ávinningur almennings af birtingu upplýsinganna.

Reykjavík, 27. febrúar 2019.

PricewaterhouseCoopers ehf.

Kristinn Kristinsson  
löggitur endurskoðandi

# Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu ársins 2018

|                                                                       | Skýr. | 2018         | 2017         |
|-----------------------------------------------------------------------|-------|--------------|--------------|
| Iðgjöld ársins .....                                                  |       | 22.708.687   | 20.527.603   |
| Hluti endurtryggjenda í iðgjaldatekjum .....                          |       | (795.161)    | (687.381)    |
| <b>Eigin iðgjöld</b>                                                  | 6     | 21.913.527   | 19.840.222   |
| Vaxtatekjur .....                                                     |       | 1.025.860    | 691.553      |
| Gengismunur gjaldmiðla .....                                          |       | 232.184      | (46.322)     |
| Gangvirðisbreytingar fjáreigna .....                                  |       | 1.334.613    | 377.091      |
| Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarfélags .....                           |       | 234.040      | 327.443      |
| <b>Fjárfestingatekjur</b>                                             | 7     | 2.826.697    | 1.349.766    |
| Aðrar tekjur .....                                                    |       | 118.970      | 137.571      |
| <b>Heildartekjur</b>                                                  |       | 24.859.194   | 21.327.559   |
| Tjón ársins .....                                                     |       | (17.414.774) | (13.996.121) |
| Hluti endurtryggjenda í tjónum .....                                  |       | 596.303      | (558.976)    |
| <b>Eigin tjón</b>                                                     | 8     | (16.818.471) | (14.555.096) |
| Breyting á áhættuálagi .....                                          | 24    | 62.092       | 196.313      |
| Rekstrarkostnaður .....                                               | 9     | (5.456.294)  | (4.948.472)  |
| Vaxtagjöld .....                                                      |       | (232.343)    | (187.088)    |
| Virðisrýrnun viðskiptakrafna .....                                    | 10    | (38.746)     | (94.870)     |
| <b>Heildargjöld</b>                                                   |       | (22.483.763) | (19.589.213) |
| <b>Hagnaður fyrir tekjuskatta</b>                                     |       | 2.375.431    | 1.738.346    |
| Tekjuskattar .....                                                    | 11    | (314.569)    | (412.527)    |
| <b>Hagnaður ársins</b>                                                |       | 2.060.862    | 1.325.819    |
| <b>Yfirlit um heildarafkomu</b>                                       |       |              |              |
| <b>Líðir sem eru eða munu verða endurflokkaðir í rekstrarreikning</b> |       |              |              |
| Gangvirðisbreyting á fjáreignum til sölu .....                        |       | 0            | 354.284      |
| Tekjuskattur .....                                                    |       | 0            | (70.857)     |
| Önnur heildarafkoma ársins, að teknu tilliti til skatta .....         |       | 0            | 283.427      |
| <b>Heildarhagnaður ársins</b>                                         |       | 2.060.862    | 1.609.246    |
| <b>Hagnaður á hlut:</b>                                               |       |              |              |
| Hagnaður á hlut og þynntur hagnaður á hlut .....                      | 12    | 1,03         | 0,60         |

Skýringar á blaðsíðum 15-41 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

## Efnahagsreikningur 31. desember 2018

|                                                                  | Skýr. | 2018              | 2017              |
|------------------------------------------------------------------|-------|-------------------|-------------------|
| <b>Eignir</b>                                                    |       |                   |                   |
| Rekstrarfjármunir .....                                          | 13    | 770.311           | 326.423           |
| Viðskiptavild og aðrar óefnislegar eignir .....                  | 14    | 1.025.155         | 758.098           |
| Skatteign .....                                                  | 11    | 0                 | 91.311            |
| Eignarhlutar í hlutdeildarfélögum .....                          | 15    | 0                 | 2.642.231         |
| Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstur .....                      | 15    | 30.412.653        | 24.684.818        |
| Fjáreignir haldið til sölu .....                                 | 15    | 0                 | 4.759.952         |
| Skuldabréf og aðrar langtímakröfur .....                         | 15    | 2.607.908         | 2.379.069         |
| Fjárfestingar með fjárfestingaráhættu líftryggingataka .....     | 16    | 1.332.585         | 1.330.365         |
| Viðskiptakröfur .....                                            | 17    | 6.932.071         | 6.178.620         |
| Endurtryggingaeignir .....                                       | 18    | 806.583           | 421.977           |
| Aðrar kröfur .....                                               | 19    | 1.999.972         | 1.737.267         |
| Handbært fé .....                                                | 20    | 1.263.108         | 1.094.394         |
| <b>Eignir samtals</b>                                            |       | <u>47.150.346</u> | <u>46.404.524</u> |
| <b>Eigið fé</b>                                                  |       |                   |                   |
| Hlutafé .....                                                    |       | 1.910.042         | 2.206.874         |
| Lögbundinn varasjóður .....                                      |       | 625.620           | 625.620           |
| Bundið eigið fé .....                                            |       | 1.834.834         | 1.822.896         |
| Óráðstafað eigið fé .....                                        |       | <u>10.539.857</u> | <u>12.111.064</u> |
| Eigið fé samtals                                                 | 21    | <u>14.910.354</u> | <u>16.766.454</u> |
| <b>Skuldir</b>                                                   |       |                   |                   |
| Víkjandi skuldabréf .....                                        | 23    | 2.714.464         | 2.623.981         |
| Tekjuskattsskuldbinding .....                                    | 11    | 81.386            | 0                 |
| Vátryggingaskuld .....                                           | 24    | 26.246.424        | 24.405.660        |
| Líftryggingaskuld með fjárfestingaráhættu líftryggingataka ..... | 16    | 1.332.585         | 1.330.365         |
| Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir .....                          | 25    | 1.865.134         | 1.278.064         |
| Skuldir samtals                                                  |       | <u>32.239.992</u> | <u>29.638.069</u> |
| <b>Eigið fé og skuldir samtals</b>                               |       | <u>47.150.346</u> | <u>46.404.524</u> |

Skýringar á blaðsíðum 15-41 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

## Eiginfjáryfirlit árið 2018

|                                               | Hlutfé    | Lögbundinn<br>varasjóður | Bundið<br>eigið fé | Óráðstafað<br>eigið fé | Samtals     |
|-----------------------------------------------|-----------|--------------------------|--------------------|------------------------|-------------|
| Eigið fé 1.1.2017 .....                       | 2.223.498 | 625.620                  | 1.093.461          | 12.428.163             | 16.370.742  |
| Greiddur arður 0,46 kr. á hlut .....          |           |                          |                    | (1.022.809)            | (1.022.809) |
| Keyptir eigin hlutir .....                    | (16.624)  |                          |                    | (174.101)              | (190.725)   |
| Heildarhagnaður ársins .....                  |           |                          | 283.427            | 1.325.819              | 1.609.246   |
| Bundið eigið fé vegna verðbréfa .....         |           |                          | 118.565            | (118.565)              | 0           |
| Bundið eigið fé vegna hlutdeildarfélags ..... |           |                          | 327.443            | (327.443)              | 0           |
| Eigið fé 31.12.2017 .....                     | 2.206.874 | 625.620                  | 1.822.896          | 12.111.064             | 16.766.454  |
| Greiddur arður 0,60 kr. á hlut .....          |           |                          |                    | (1.321.585)            | (1.321.585) |
| Keyptir eigin hlutir .....                    | (46.832)  |                          |                    | (465.118)              | (511.950)   |
| Hlutfjárhlækkun .....                         | (250.000) |                          |                    | (1.550.000)            | (1.800.000) |
| Heildarhagnaður ársins .....                  |           |                          | (283.427)          | 2.060.862              | 1.777.435   |
| Bundið eigið fé vegna verðbréfa .....         |           |                          | 213.615            | (213.615)              | 0           |
| Bundið eigið fé vegna dótturfélags .....      |           |                          | 81.750             | (81.750)               | 0           |
| Eigið fé 31.12.2018 .....                     | 1.910.042 | 625.620                  | 1.834.834          | 10.539.857             | 14.910.354  |

Skýringar á blaðsíðum 15-41 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

# Sjóðstreymisyfirlit ársins 2018

|                                                    | Skýr. | 2018             | 2017             |
|----------------------------------------------------|-------|------------------|------------------|
| <b>Rekstrarhreyfingar</b>                          |       |                  |                  |
| Hagnaður ársins .....                              |       | 2.060.862        | 1.325.819        |
| Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á handbært fé:   |       |                  |                  |
| Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld .....             |       | (1.025.701)      | (379.610)        |
| Gangvirðisbreyting fjáreigna .....                 |       | (1.334.613)      | (377.091)        |
| Hlutdeild í afkomu hlutdeildarfélags .....         |       | (234.040)        | (327.443)        |
| Sölutap (-hagnaður) rekstrarfjármuna .....         |       | 0                | 2.253            |
| Aðrar skuldbindingar .....                         |       | 0                | 332              |
| Afskriftir .....                                   |       | 234.308          | 168.545          |
| Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum:     |       |                  |                  |
| Skatteign, lækkun .....                            |       | 141.455          | 530.898          |
| Fjáreignir, lækkun .....                           |       | 998.964          | 3.810.772        |
| Skuldabréf og aðrar langtímakröfur, (hækkun) ..... |       | (228.839)        | (2.337.608)      |
| Viðskiptakröfur, (hækkun) .....                    |       | (848.470)        | (525.818)        |
| Endurtryggingaeignir, (hækkun) lækkun .....        |       | (384.607)        | 1.476.006        |
| Aðrar eignir, (hækkun) lækkun .....                |       | (262.705)        | 5.622            |
| Vátryggingaskuld, hækkun (lækkun) .....            |       | 1.840.765        | (530.413)        |
| Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir, hækkun .....    |       | 713.331          | 158.550          |
| Handbært fé frá rekstri án vaxta og skatta         |       | 1.670.709        | 3.000.813        |
| Innborgaðar vaxtatekjur .....                      |       | 1.043.333        | 821.162          |
| Innborgaður arður .....                            |       | 170.461          | 199.673          |
| Greidd fjármagnsgjöld .....                        |       | (141.861)        | (136.799)        |
| Greiddir tekjuskattar .....                        |       | 0                | (42.728)         |
| <b>Handbært fé frá rekstri</b>                     |       | <b>2.742.643</b> | <b>3.842.121</b> |
| <b>Fjárfestingahreyfingar</b>                      |       |                  |                  |
| Keypt hlutdeildarfélög .....                       |       | 160.610          | (2.314.788)      |
| Keyptir rekstrarfjármunir .....                    | 13    | (574.535)        | (230.232)        |
| Seldir rekstrarfjármunir .....                     |       | 0                | 8.000            |
| Keyptur hugbúnaður .....                           | 14    | (370.718)        | (38.708)         |
|                                                    |       | (784.643)        | (2.575.728)      |
| <b>Fjármögnunarahreyfingar</b>                     |       |                  |                  |
| Keyptir eigin hlutir .....                         |       | (511.950)        | (190.724)        |
| Greiddur arður .....                               |       | (1.321.585)      | (1.022.809)      |
|                                                    |       | (1.833.535)      | (1.213.533)      |
| Hækkun (lækkun) handbærs fjár .....                |       | 124.465          | 52.860           |
| Handbært fé í upphafi árs .....                    |       | 1.094.394        | 1.063.335        |
| Áhrif gengisbreytinga á handbært fé .....          |       | 44.250           | (21.801)         |
| Handbært fé í lok árs .....                        |       | 1.263.108        | 1.094.394        |

Skýringar á blaðsíðum 15-41 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

# Skýringar

## 1. Starfsemi

Vátryggingafélag Íslands hf., hér eftir nefnt félagið, samstæðan eða VÍS, er hlutafélag og starfar á grundvelli laga nr. 100/2016 um vátryggingastarfsemi og laga nr. 2/1995 um hlutafélög. Höfuðstöðvar félagsins eru í Ármúla 3, Reykjavík.

Samstæðuársreikningur Vátryggingafélags Íslands hf. hefur að geyma ársreikning félagsins og dótturfélags þess, Líftryggingafélags Íslands hf. (Lífis). Samstæðan starfar á sviði skaðatrygginga, líftrygginga og fjármála. Fjármálaeftirlitið hefur eftirlit með starfsemi samstæðunnar á grundvelli laga nr. 87/1998 um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi.

## 2. Grundvöllur reikningsskila

Samstæðuársreikningurinn er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu. Ársreikningurinn er jafnframt í samræmi við lög um ársreikninga. Ársreikningurinn var samþykktur og leyfður til birtingar á stjórnarfundum þann 27. febrúar 2019. Samantekt á helstu reikningsskiladæðum samstæðunnar er að finna í skýringu 31.

## 3. Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Samstæðuársreikningurinn er gerður og birtur í íslenskum krónum, sem er starfrækslugjaldmiðill félagsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tekið fram.

## 4. Reikningshaldslegt mat

Við gerð ársreiknings þurfa stjórnendur, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi, upplýsingar í skýringum og tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti.

Reglulega er farið yfir mat og forsendur. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem þær eiga sér stað.

Stjórnendur hafa gefið sér forsendur um og lagt reikningshaldslegt mat á eftirfarandi liði sem hafa veruleg áhrif á reikningsskil samstæðunnar:

- vátryggingaskuld sjá skýringu nr. 24
- fjáreignir sjá skýringar nr. 15 og 26.2
- óefnislegar eignir sjá skýringu nr. 14
- virðisrýrnun viðskiptakrafna sjá skýringu nr. 10

## 5. Starfsþáttagreining

Samstæðunni er skipt í þrjá rekstrarstarfsþætti: Skaðatryggingarekstur, líftryggingarekstur og fjármálarekstur samkvæmt skipulagi og innri upplýsingagjöf samstæðunnar.

**Afkoma starfsþáttanna fyrir árið 2018 var eftirfarandi:**

|                                             | Skaðatrygginga-<br>rekstur | Líftrygginga-<br>rekstur | Fjármála-<br>rekstur | Samtals      |
|---------------------------------------------|----------------------------|--------------------------|----------------------|--------------|
| Iðgjöld ársins .....                        | 21.378.389                 | 1.330.298                | 0                    | 22.708.687   |
| Hluti endurtryggjenda í iðgjaldtekjum ..... | (543.867)                  | (251.293)                | 0                    | (795.161)    |
| Fjárfestingatekjur .....                    | 1.105.056                  | 39.922                   | 1.681.719            | 2.826.697    |
| Aðrar tekjur .....                          | 118.970                    | 0                        | 0                    | 118.970      |
| Heildartekjur .....                         | 22.058.547                 | 1.118.927                | 1.681.719            | 24.859.194   |
| Tjón ársins .....                           | (16.954.575)               | (460.199)                | 0                    | (17.414.774) |
| Hluti endurtryggjenda í tjónum .....        | 454.370                    | 141.933                  | 0                    | 596.303      |
| Breyting á áhættuálagi .....                | 61.208                     | 884                      | 0                    | 62.092       |
| Rekstrarkostnaður .....                     | (4.451.271)                | (350.674)                | (654.349)            | (5.456.294)  |
| Vaxtagjöld .....                            | 0                          | 0                        | (232.343)            | (232.343)    |
| Virðisrýrnun viðskiptakrafna .....          | 0                          | 0                        | (38.746)             | (38.746)     |
| Rekstrarafkoma starfsþátta .....            | 1.168.279                  | 450.871                  | 756.281              | 2.375.431    |
| Tekjuskattar .....                          |                            |                          |                      | (314.569)    |
| Hagnaður ársins .....                       |                            |                          |                      | 2.060.862    |

Afskriftir meðal starfsþáttarins skaðatrygginga eru 176 milljónir króna og fjármálarekstrar 2 milljónir króna. Fjárfestingar meðal starfsþáttarins skaðatrygginga eru 939 milljónir króna og meðal starfsþáttarins fjármálarekstrar 6 milljónir króna.



## 5. Starfsþáttagreining (frh.)

Afkoma starfsþáttanna fyrir árið 2017 var eftirfarandi:

|                                             | Skadatrygginga-<br>rekstur | Líftrygginga-<br>rekstur | Fjármála-<br>rekstur | Samtals      |
|---------------------------------------------|----------------------------|--------------------------|----------------------|--------------|
| Iðgjöld ársins .....                        | 19.331.406                 | 1.196.197                | 0                    | 20.527.603   |
| Hluti endurtryggjenda í iðgjaldtekjum ..... | (488.655)                  | (198.726)                | 0                    | (687.381)    |
| Fjárfestingatekjur .....                    | 964.742                    | 33.395                   | 351.628              | 1.349.766    |
| Aðrar tekjur .....                          | 137.571                    | 0                        | 0                    | 137.571      |
| Heildartekjur .....                         | 19.945.064                 | 1.030.867                | 351.628              | 21.327.558   |
| Tjón ársins .....                           | (13.526.049)               | (470.071)                | 0                    | (13.996.121) |
| Hluti endurtryggjenda í tjónum .....        | (697.336)                  | 138.360                  | 0                    | (558.976)    |
| Breyting á áhættuálagi .....                | 202.952                    | (6.639)                  | 0                    | 196.313      |
| Rekstrarkostnaður .....                     | (3.983.417)                | (343.407)                | (621.648)            | (4.948.472)  |
| Vaxtagjöld .....                            | 0                          | 0                        | (187.088)            | (187.088)    |
| Virðisrýrnun viðskiptakrafna bakfærð .....  | 0                          | 0                        | (94.870)             | (94.870)     |
| Rekstrarafkoma starfsþátta .....            | 1.941.214                  | 349.110                  | (551.977)            | 1.738.346    |
| Tekjuskattar .....                          |                            |                          |                      | (412.527)    |
| Hagnaður ársins .....                       |                            |                          |                      | 1.325.819    |

Afskriftir meðal starfsþáttarins skadatrygginga eru 110 milljónir króna og fjármálarekstrar 2 milljónir króna. Fjárfestingar meðal starfsþáttarins skadatrygginga eru 269 milljónir króna.

Skaða- og líftryggingarekstur mynda váttryggingarekstur sem greinist þannig á árinu 2018:

|                              | Eigna-<br>tryggingar | Sjó- og<br>farm-<br>tryggingar | Lögboðnar<br>ökutækja-<br>tryggingar | Aðrar<br>ökutækja-<br>tryggingar | Almennar<br>ábyrgða-<br>tryggingar | Slysa og sjúkra-<br>tryggingar |
|------------------------------|----------------------|--------------------------------|--------------------------------------|----------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|
| Iðgjöld ársins .....         | 4.630.043            | 593.537                        | 7.906.438                            | 3.447.474                        | 1.276.223                          | 2.352.018                      |
| Tjón ársins .....            | (4.330.616)          | (227.611)                      | (6.522.608)                          | (2.460.604)                      | (581.864)                          | (1.786.503)                    |
| Breyting á áhættuálagi ..... | (17.906)             | 13.903                         | 12.918                               | 7.777                            | 13.877                             | 11.410                         |
| Rekstrarkostnaður .....      | (1.074.638)          | (128.529)                      | (1.557.358)                          | (662.234)                        | (313.826)                          | (529.985)                      |
| Til endurtryggjenda .....    | 200.181              | (80.214)                       | (36.324)                             | (2.471)                          | (127.404)                          | (42.016)                       |
| Fjárfestingatekjur .....     | 145.078              | 16.783                         | 512.410                              | 79.850                           | 129.928                            | 197.298                        |
| Aðrar tekjur .....           | 50.799               | 2.547                          | 57.191                               | 4.054                            | 1.514                              | 2.865                          |
| Hagnaður .....               | (397.059)            | 190.416                        | 372.667                              | 413.846                          | 398.449                            | 205.086                        |

|                              | Líftryggingar | Heilsutryggingar | Frumtryggingar<br>alls | Erlendar<br>endurtryggingar | Samtals      |
|------------------------------|---------------|------------------|------------------------|-----------------------------|--------------|
| Iðgjöld ársins .....         | 664.668       | 665.630          | 21.536.031             | 1.172.656                   | 22.708.687   |
| Tjón ársins .....            | (206.571)     | (253.628)        | (16.370.005)           | (1.044.769)                 | (17.414.774) |
| Breyting á áhættuálagi ..... | (3.502)       | 4.387            | 42.864                 | 19.229                      | 62.093       |
| Rekstrarkostnaður .....      | (187.032)     | (163.642)        | (4.617.244)            | (184.701)                   | (4.801.945)  |
| Til endurtryggjenda .....    | (32.737)      | (76.623)         | (197.608)              | (1.249)                     | (198.857)    |
| Fjárfestingatekjur .....     | 19.047        | 20.875           | 1.121.269              | 23.709                      | 1.144.978    |
| Aðrar tekjur .....           | 0             | 0                | 118.970                | 0                           | 118.970      |
| Hagnaður .....               | 253.873       | 196.999          | 1.634.277              | (15.126)                    | 1.619.152    |

Skaða- og líftryggingarekstur mynda váttryggingarekstur sem greinist þannig á árinu 2017:

|                              | Eigna-<br>tryggingar | Sjó- og<br>farm-<br>tryggingar | Lögboðnar<br>ökutækja-<br>tryggingar | Aðrar<br>ökutækja-<br>tryggingar | Almennar<br>ábyrgða-<br>tryggingar | Slysa og sjúkra-<br>tryggingar |
|------------------------------|----------------------|--------------------------------|--------------------------------------|----------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|
| Iðgjöld ársins .....         | 4.394.773            | 573.898                        | 6.914.743                            | 3.094.930                        | 1.147.186                          | 2.283.028                      |
| Tjón ársins .....            | (2.767.158)          | (363.398)                      | (5.536.051)                          | (2.251.412)                      | (124.376)                          | (1.796.832)                    |
| Breyting á áhættuálagi ..... | 25.515               | 8.016                          | 59.945                               | 8.372                            | 42.161                             | 32.180                         |
| Rekstrarkostnaður .....      | (969.991)            | (122.813)                      | (1.376.990)                          | (587.017)                        | (263.475)                          | (477.977)                      |
| Til endurtryggjenda .....    | (252.509)            | (79.565)                       | (39.019)                             | (2.657)                          | (762.941)                          | (47.703)                       |
| Fjárfestingatekjur .....     | 124.307              | 14.996                         | 457.323                              | 68.721                           | 113.218                            | 174.724                        |
| Aðrar tekjur .....           | 74.736               | 3.933                          | 45.871                               | 6.130                            | 2.144                              | 4.757                          |
| Hagnaður (tap) .....         | 629.673              | 35.067                         | 525.822                              | 337.067                          | 153.918                            | 172.176                        |

## 5. Starfsþáttagreining (frh.)

|                              | Líftryggingar | Heilsutryggingar | Frumtryggingar<br>alls | Erlendar<br>endurtryggingar | Samtals      |
|------------------------------|---------------|------------------|------------------------|-----------------------------|--------------|
| Iðgjöld ársins .....         | 610.919       | 585.278          | 19.604.755             | 922.848                     | 20.527.603   |
| Tjón ársins .....            | (145.146)     | (324.925)        | (13.309.299)           | (686.822)                   | (13.996.121) |
| Breyting á áhættuálagi ..... | (3.645)       | (2.993)          | 169.550                | 26.763                      | 196.313      |
| Rekstrarkostnaður .....      | (184.004)     | (159.403)        | (4.141.670)            | (185.154)                   | (4.326.824)  |
| Til endurtryggjenda .....    | (28.951)      | (31.415)         | (1.244.760)            | (1.597)                     | (1.246.357)  |
| Fjárfestingatekjur .....     | 15.820        | 17.575           | 986.684                | 11.453                      | 998.137      |
| Aðrar tekjur .....           | 0             | 0                | 137.571                | 0                           | 137.571      |
| Hagnaður .....               | 264.993       | 84.116           | 2.202.832              | 87.490                      | 2.290.323    |

## 6. Eigin iðgjöld

|                                                        | 2018       | 2017       |
|--------------------------------------------------------|------------|------------|
| Bókfærð iðgjöld .....                                  | 23.228.687 | 21.311.858 |
| Hluti endurtryggjenda .....                            | (820.264)  | (695.960)  |
| Breyting á iðgjaldaskuld .....                         | (519.999)  | (784.255)  |
| Breyting á hluta endurtryggjenda í iðgjaldaskuld ..... | 25.103     | 8.579      |
| Eigin iðgjöld.....                                     | 21.913.527 | 19.840.222 |

## 7. Fjárfestingatekjur

|                                                                                                     | 2018      | 2017      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|
| Vaxtatekjur af bankareikningum .....                                                                | 68.327    | 50.697    |
| Vaxtatekjur af veðskuldabréfum .....                                                                | 215.058   | 78.534    |
| Vaxtatekjur af fjáreignum haldið til sölu .....                                                     | 354.281   | 0         |
| Vaxtatekjur af fjáreignum haldið til gjalddaga .....                                                | 0         | 185.349   |
| Aðrar vaxtatekjur .....                                                                             | 388.194   | 376.974   |
| Fjármunatekjur.....                                                                                 | 1.025.860 | 691.553   |
| Gengismunur gjaldmiðla .....                                                                        | 232.184   | (46.322)  |
| Gangvirðisbreytingar hlutabréfa .....                                                               | 483.924   | (495.204) |
| Gangvirðisbreytingar annarra fjáreigna .....                                                        | 850.689   | 872.295   |
| Gangvirðisbreytingar fjáreigna .....                                                                | 1.334.613 | 377.091   |
| Með gangvirðisbreytingu fjáreigna er talinn 170 (2017: 200) milljóna króna arður af hlutabréfaeign. |           |           |
| Hlutdeild í afkomu hlutdeildarfélagas .....                                                         | 234.040   | 327.443   |

## 8. Eigin tjón

|                                                     | 2018       | 2017        |
|-----------------------------------------------------|------------|-------------|
| Bókfærð tjón .....                                  | 16.031.917 | 15.114.475  |
| Hluti endurtryggjenda .....                         | (233.259)  | (917.540)   |
| Breyting á tjónaskuld .....                         | 1.382.857  | (1.118.354) |
| Breyting á hluta endurtryggjenda í tjónaskuld ..... | (363.044)  | 1.476.516   |
| Eigin tjón.....                                     | 16.818.471 | 14.555.096  |

## 9. Rekstrarkostnaður

|                                          | 2018      | 2017      |
|------------------------------------------|-----------|-----------|
| Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður ..... | 2.214.488 | 2.136.908 |
| Laun og launatengd gjöld .....           | 3.007.498 | 2.643.019 |
| Afskriftir .....                         | 234.308   | 168.545   |
| Rekstrarkostnaður.....                   | 5.456.294 | 4.948.472 |

Þóknun endurskoðenda fyrir endurskoðun ársreiknings var 22,6 milljónir króna (2017: 29,8 milljónir króna) og þóknun fyrir könnun árs hlutareiknings og aðra þjónustu var 3,8 milljónir króna (2017: 4,3 milljónir króna). Með í fjárhæðunum er talinn 24% virðisaukaskattur.

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

|                                |           |           |
|--------------------------------|-----------|-----------|
| Laun .....                     | 2.353.222 | 2.122.463 |
| Lífeyrisgjöld .....            | 303.590   | 226.281   |
| Fjársýsluskattur .....         | 144.598   | 121.463   |
| Önnur launatengd gjöld .....   | 206.087   | 172.812   |
| Laun og launatengd gjöld ..... | 3.007.498 | 2.643.019 |
| Meðalfjöldi stöðugilda .....   | 212       | 203       |

Laun, hlunnindi og mótframlag félagsins í lífeyrissjóð forstjóra, stjórnar og lykilstjórnenda:

|                                                                     | 2018              |                           | 2017              |                           |
|---------------------------------------------------------------------|-------------------|---------------------------|-------------------|---------------------------|
|                                                                     | Laun og hlunnindi | Mótframlag í lífeyrissjóð | Laun og hlunnindi | Mótframlag í lífeyrissjóð |
| Valdimar Svavarsson, stjórnarformaður *                             | 6.970             | 755                       | 4.215             | 397                       |
| Svanhildur Nanna Vigfúsdóttir, stjórnarm. og fyrrv.stjórnarf. VÍS * | 9.441             | 1.000                     | 8.013             | 757                       |
| Gestur B. Gestsson, stjórnarm. VÍS og fyrrv.stjórnarform. Lífis *   | 6.144             | 656                       | 6.440             | 611                       |
| Helga Hlín Hákonardóttir, fyrrv.stjórnarmaður *                     | 8.694             | 939                       | 5.818             | 542                       |
| Vilhjálmur Egilsson, stjórnarmaður VÍS .....                        | 410               | 47                        | 0                 | 0                         |
| Marta Guðrún Bjöndal, stjórnarmaður VÍS .....                       | 410               | 47                        | 0                 | 0                         |
| Margrét V. Bjarnadóttir, stjórnarmaður Lífis*                       | 2.887             | 310                       | 3.480             | 323                       |
| Ingunn Svala Leifsdóttir, stjórnarmaður Lífis*                      | 2.778             | 299                       | 1.925             | 186                       |
| Sandra Hlíf Ocares, fyrrv. varamaður í stjórn VÍS*                  | 1.140             | 131                       | 2.019             | 195                       |
| Andri Gunnarsson, fyrrv. varamaður í stjórn VÍS .....               | 109               | 11                        | 1.100             | 97                        |
| Áslaug Rós Guðmundsdóttir, formaður endursk.nefndar VÍS .....       | 2.469             | 163                       | 1.883             | 182                       |
| Fyrrverandi (5) stjórnar og nefndarmenn VÍS .....                   | 0                 | 0                         | 7.222             | 614                       |
| Engilbert Hafsteinsson, nefndarm. í tilnefninganefnd .....          | 570               | 66                        | 0                 | 0                         |
| Gunnar Egill Egilsson, nefndarm. í tilnefninganefnd .....           | 570               | 66                        | 0                 | 0                         |
| Jón Sigurðsson, fyrrv. stjórnarmaður VÍS*                           | 3.755             | 404                       | 0                 | 0                         |
| Ólöf Hildur Pálsdóttir, fyrrv. stjórnarmaður VÍS*                   | 1.535             | 169                       | 0                 | 0                         |
| Sveinn Friðrik Sveinsson, varam. í stjórn VÍS*                      | 1.345             | 147                       | 0                 | 0                         |
| Árni Björn Kristjánsson, varam. í stjórn Lífis*                     | 100               | 10                        | 0                 | 0                         |
| Helgi Bjarnason, forstjóri VÍS***                                   | 52.471            | 8.738                     | 35.494            | 5.441                     |
| Jakob Ó. Sigurðsson, fyrrverandi forstjóri VÍS og Lífis .....       | 0                 | 0                         | 24.202            | 3.518                     |
| Fyrrverandi framkvæmdastjóri og forstöðumaður fjárfestinga. ....    | 70.073            | 10.592                    | 133.237           | 17.073                    |
| Framkvæmdastjórn og forstöðumaður fjárfestinga (6) árið 2018**      | 160.447           | 26.284                    | 76.051            | 11.136                    |
|                                                                     | 332.318           | 50.834                    | 311.099           | 41.072                    |

Hluthafar félagsins hafa samþykkt hvatakerfi fyrir æðstu stjórnendur félagsins (forstjóra, fjóra framkvæmdastjóra, mannauðsstjóra og forstöðumanns fjárfestinga). Ávinningur af hvatakerfinu má ekki nema meira en 25% af árslaunum viðkomandi starfsmanns og er hann skilyrtur við tiltekin markmið í rekstri félagsins, svo sem um fjárhagslegan ávinning, ánægju starfsmanna og viðskiptavina. Í árslok námu ógreiddar greiðslur vegna þessa hvatakerfis 63,6 milljónum króna.

\* Greiðslur fyrir nefndarstörf í endurskoðunar-, áhættu- tilnefningar- og starfskjaranefnd eru innifaldar. Stjórn og stjórnendur njóta engra annarra kjara en launa og þóknana.

\*\* Guðný Helga Herbertsdóttir, Hafdís Hansdóttir, Ólafur Lúther Einarsson og Valgeir M. Baldursson framkvæmdastjórar. Anna Rós Ívarsdóttir mannauðsstjóri og Arnór Gunnarsson forstöðumaður fjárfestinga.

\*\*\* Helgi Bjarnason hóf störf 1. júlí 2017

## 9. Rekstrarkostnaður (frh.)

Eignarhlutir stjórnarmanna í félaginu voru í lok ársins þannig: Svanhildur Nanna Vigfúsdóttir 141.650.000 hlutir, Gestur Breiðfjörð Gestsson 40.013.899 hlutir. Helgi Bjarnason átti 842.533 hluti og 4 framkvæmdastjórar, mannauðsstjóri og forstöðumaður fjárfestinga áttu samtals 1.385.504 hluti. Félag tengt einum stjórnarmanni er með framvirkan samning um kaup á 90.000.000 hlutum með gjalddaga 11. desember 2019.

Með eignarhlutum stjórnar og stjórnenda teljast eignarhlutir maka og ófjárráða barna, auk eignarhluta sem eru í eigu félaga sem þeir og makar eiga meirihluta í.

## 10. Virðisrýrnun viðskiptakrafna

|                                             | 2018   | 2017   |
|---------------------------------------------|--------|--------|
| Afskrifaðar tapaðar viðskiptakröfur .....   | 15.746 | 72.870 |
| Niðurfærsla viðskiptakrafna, breyting ..... | 23.000 | 22.000 |
| Virðisrýrnun viðskiptakrafna .....          | 38.746 | 94.870 |

## 11. Tekjuskattar

### 11.1 Reiknaðir tekjuskattar

Tekjuskattar eru reiknaðir og færðir í ársreikninginn.

#### Virkt skatthlutfall:

|                                                     | 2018      |       | 2017      |       |
|-----------------------------------------------------|-----------|-------|-----------|-------|
|                                                     | Fjárhæð   | %     | Fjárhæð   | %     |
| Hagnaður fyrir tekjuskatta .....                    | 2.375.431 |       | 1.738.346 |       |
| Tekjuskattur samkvæmt gildandi skatthlutfalli ..... | 475.086   | 20,0% | 347.669   | 20,0% |
| Sérstakur fjársýsluskattur .....                    | 0         | 0,0%  | 9.469     | 0,5%  |
| Gangvirðisbreytingar fjáreigna .....                | (63.696)  | -2,7% | 99.041    | 5,7%  |
| Hlutdeild í afkomu hlutdeildarfélags .....          | (46.808)  | -2,0% | (65.489)  | -3,8% |
| Hlutdeild í afkomu óskattskyldra félaga .....       | (12.346)  | -0,5% | (10.582)  | -0,6% |
| Aðrar breytingar .....                              | (37.666)  | -1,6% | 32.418    | 1,9%  |
| Tekjuskattar samkvæmt rekstrarreikningi .....       | 314.569   | 13,2% | 412.527   | 23,7% |

### 11.2 Frestaðir skattar

Skatteign (tekjuskattsskuldbinding) greinist þannig:

|                                                                       | 2018      | 2017      |
|-----------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|
| Skatteign í byrjun árs .....                                          | 91.311    | 618.535   |
| Tekjuskattar í rekstrarreikningi .....                                | (314.569) | (412.527) |
| Tekjuskattur í yfirliti um heildarafkomu .....                        | 70.857    | (70.857)  |
| Áhrif samsköttunar fyrra árs .....                                    | 0         | (42.728)  |
| Skattar til greiðslu vegna ársins .....                               | 74.596    | 9.469     |
| Aðrir liðir .....                                                     | (3.580)   | (10.581)  |
| (Skattaskuld) skatteign í árslok .....                                | (81.386)  | 91.311    |
| Helstu liðir skatteignar (tekjuskattsskuldbindingar) greinast þannig: | 2018      | 2017      |
| Rekstrarfjármunir og hugbúnaður .....                                 | 19.769    | 109.162   |
| Viðskiptasambönd .....                                                | (33.808)  | (45.077)  |
| Fjáreignir .....                                                      | (39.477)  | (35.469)  |
| Aðrir liðir .....                                                     | (27.870)  | 48.702    |
| Yfirfæranlegt skattalegt tap .....                                    | 0         | 13.993    |
| (Skattaskuld) skatteign í árslok .....                                | (81.386)  | 91.311    |

## 12. Hagnaður á hlut

Hagnaður á hvern hlut útstandandi hlutafjár er reiknaður miðað við eftirfarandi forsendur:

|                                                    | 2018      | 2017      |
|----------------------------------------------------|-----------|-----------|
| Hagnaður ársins til hluthafa í móðurfélaginu ..... | 2.060.862 | 1.325.819 |
| Vegið meðaltal útstandandi hluta .....             | 2.001.593 | 2.218.365 |
| Hagnaður á útstandandi hlut .....                  | 1,03      | 0,60      |

Þynntur hagnaður á hlut er sá sami og hagnaður á hlut þar sem ekki hafa verið gerðir neindir kaupréttasamningar né gefin út breytanleg skuldabréf.

## 13. Rekstrarfjármunir

|                                     | Fasteignir<br>og lóðir | Tölvubúnaður,<br>innréttingar<br>og bifreiðar | Samtals   |
|-------------------------------------|------------------------|-----------------------------------------------|-----------|
| <b>Kostnaðarverð</b>                |                        |                                               |           |
| Heildarverð 1.1. 2017 .....         | 71.669                 | 446.281                                       | 517.950   |
| Eignfært á árinu .....              | 0                      | 230.232                                       | 230.232   |
| Selt og aflagt á árinu .....        | 0                      | (8.000)                                       | (8.000)   |
| Heildarverð 1.1. 2018 .....         | 71.669                 | 668.513                                       | 740.183   |
| Eignfært á árinu .....              | 5.663                  | 568.873                                       | 574.535   |
| Selt og aflagt á árinu .....        | 0                      | 0                                             | 0         |
| Heildarverð 31.12. 2018 .....       | 77.331                 | 1.237.386                                     | 1.314.718 |
| <b>Afskriftir</b>                   |                        |                                               |           |
| Afskrifað 1.1. 2017 .....           | 45.419                 | 288.125                                       | 333.544   |
| Afskrift ársins .....               | 1.701                  | 76.261                                        | 77.962    |
| Afskrift færð út .....              | 0                      | 2.253                                         | 2.253     |
| Afskrifað 1.1. 2018 .....           | 47.120                 | 366.639                                       | 413.759   |
| Afskrift ársins .....               | 1.715                  | 128.932                                       | 130.648   |
| Afskrifað 31.12. 2018 .....         | 48.835                 | 495.571                                       | 544.407   |
| <b>Bókfært verð</b>                 |                        |                                               |           |
| Bókfært verð í ársbyrjun 2017 ..... | 26.250                 | 158.156                                       | 184.406   |
| Bókfært verð í ársbyrjun 2018 ..... | 24.549                 | 301.874                                       | 326.423   |
| Bókfært verð í árslok 2018 .....    | 28.496                 | 741.815                                       | 770.311   |
| Afskriftahlutföll .....             | 3%                     | 10-33%                                        |           |

Fasteignamat fasteigna í árslok 2018 nam 63 milljónum króna. Vátryggingaverðmæti fasteigna nam 199 milljónum króna. Vátryggingaverðmæti rekstrarfjármuna nam 436 milljónum króna.

## 14. Óefnislegar eignir

|                                     | Viðskiptavild | Viðskipta-<br>sambönd | Hugbúnaður | Samtals   |
|-------------------------------------|---------------|-----------------------|------------|-----------|
| <b>Kostnaðarverð</b>                |               |                       |            |           |
| Heildarverð 1.1. 2017 .....         | 474.599       | 563.467               | 1.576.839  | 2.614.906 |
| Eignfært á árinu .....              | 0             | 0                     | 38.708     | 38.708    |
| Heildarverð 1.1. 2018 .....         | 474.599       | 563.467               | 1.615.547  | 2.653.614 |
| Eignfært á árinu .....              | 0             | 0                     | 370.718    | 370.718   |
| Heildarverð 31.12. 2018 .....       | 474.599       | 563.467               | 1.986.265  | 3.024.332 |
| <b>Afskriftir</b>                   |               |                       |            |           |
| Afskrifað 1.1. 2017 .....           | 0             | 281.735               | 1.523.199  | 1.804.934 |
| Afskrift ársins .....               | 0             | 56.347                | 34.236     | 90.582    |
| Afskrifað 1.1. 2018 .....           | 0             | 338.082               | 1.557.435  | 1.895.516 |
| Afskrift ársins .....               | 0             | 56.347                | 47.314     | 103.660   |
| Afskrifað 31.12. 2018 .....         | 0             | 394.428               | 1.604.749  | 1.999.177 |
| <b>Bókfært verð</b>                 |               |                       |            |           |
| Bókfært verð í ársbyrjun 2017 ..... | 474.599       | 281.732               | 53.640     | 809.972   |
| Bókfært verð í ársbyrjun 2018 ..... | 474.599       | 225.386               | 58.112     | 758.098   |
| Bókfært verð í árslok 2018 .....    | 474.599       | 169.039               | 381.516    | 1.025.155 |
| Afskriftahlutföll .....             | 0%            | 10%                   | 10-33%     |           |

Viðskiptavild samstæðunnar er vegna kaupa VÍS á Lífis árið 2012. Í árslok var gert árlégt virðispróf á viðskiptavildinni sem miðast við afvaxtað framtíðarsjóðstreymi. Niðurstaða prófsins var að ekki væri þörf á að færa niður bókfært verðmæti hennar.

## Skýringar

### 15. Fjárfestingaverðbréf

| Fjáreignir tilgreindar á gangvirði gegnum rekstur greinast þannig: | 2018       | 2017       |
|--------------------------------------------------------------------|------------|------------|
| <b>Eignarhlutar í öðrum félögum</b>                                |            |            |
| Skráð í innlendra kauphöll .....                                   | 6.434.237  | 6.268.010  |
| Önnur félög .....                                                  | 2.129.326  | 3.159.936  |
|                                                                    | 8.563.563  | 9.427.946  |
| <b>Önnur verðbréf</b>                                              |            |            |
| Ríkistryggð, verðtryggð .....                                      | 2.319.412  | 364.953    |
| Ríkistryggð, óverðtryggð .....                                     | 5.624.003  | 5.467.603  |
| Önnur skuldabréf .....                                             | 3.918.344  | 4.902.936  |
| Skuldabréfasjóðir .....                                            | 6.144.817  | 2.391.392  |
| Fagfjárfestasjóðir .....                                           | 3.842.514  | 2.129.989  |
|                                                                    | 21.849.090 | 15.256.873 |
| <b>Fjáreignir haldið til sölu</b>                                  |            |            |
| Skráð ríkistryggð verðbréf .....                                   | 0          | 4.759.952  |
|                                                                    |            |            |
| Fjáreignir á gangvirði samtals .....                               | 30.412.653 | 29.444.770 |
| <b>Skuldabréf og aðrar langtímakröfur</b>                          |            |            |
| Lán með veði í fasteignum .....                                    | 2.607.908  | 2.379.069  |
| <b>Eignarhlutur í hlutdeildarfélagi</b>                            |            |            |
| Kvika hf .....                                                     | 0          | 2.642.231  |
|                                                                    |            |            |
| Fjárfestingaverðbréf .....                                         | 33.020.561 | 34.466.070 |

### 16. Fjárfestingar vegna líftrygginga með fjárfestingaráhættu líftryggingataka

Lífis hefur boðið líftryggingatökum söfnunarlíftryggingar sem samanstanda annars vegar af líftryggingu og hins vegar söfnun í verðbréfasjóði. Kostnaður vegna líftryggingarinnar fer lækkandi eftir því sem söfnun eykst og fellur niður þegar söfnun verður hærri en líftryggingarfjárhæð. Í söfnunarlíftryggingu ber tryggingatakin fjárfestingaráhættuna.

### 17. Viðskiptakröfur

|                                                        | 2018      | 2017      |
|--------------------------------------------------------|-----------|-----------|
| Kröfur vegna innlendar starfsemi .....                 | 5.439.516 | 5.032.943 |
| Kröfur vegna erlendar starfsemi .....                  | 1.492.555 | 1.145.677 |
| Viðskiptakröfur .....                                  | 6.932.071 | 6.178.620 |
| <b>Breytingar á afskriftareikningi viðskiptakrafna</b> |           |           |
| Staða í upphafi árs .....                              | 110.440   | 88.440    |
| Virðisrýrnun viðskiptakrafna .....                     | 38.746    | 94.870    |
| Afskrifaðar tapaðar viðskiptakröfur .....              | (15.746)  | (72.870)  |
| Staða í lok árs .....                                  | 133.440   | 110.440   |

### 18. Endurtryggingaeygnir

|                                              | 2018    | 2017    |
|----------------------------------------------|---------|---------|
| Hlutur endurtryggjenda í iðgjaldaskuld ..... | 142.361 | 117.257 |
| Hlutur endurtryggjenda í tjónaskuld .....    | 650.862 | 287.818 |
| Kröfur á endurtryggjendur .....              | 13.360  | 16.901  |
| Endurtryggingaeygnir .....                   | 806.583 | 421.977 |

## Skýringar

### 19. Aðrar kröfur

|                                                           | 2018      | 2017      |
|-----------------------------------------------------------|-----------|-----------|
| Fyrirframgreiddir skattar .....                           | 444.666   | 332.022   |
| Geymslufé vegna erlendra viðskipta .....                  | 1.351.283 | 1.272.028 |
| Bundnar bankainnstæður vegna erlendra viðskipta .....     | 191       | 74.658    |
| Áfallnar vaxtatekjur og fyrirframgreiddur kostnaður ..... | 203.832   | 58.558    |
| Aðrar kröfur.....                                         | 1.999.972 | 1.737.267 |

### 20. Handbært fé

Handbært fé í árslok greinist þannig:

|                                         | 2018      | 2017      |
|-----------------------------------------|-----------|-----------|
| Sjóður .....                            | 93        | 173       |
| Bankainnstæður í íslenskum krónum ..... | 1.170.129 | 903.526   |
| Bankainnstæður í erlendra mynt .....    | 92.886    | 190.695   |
| Handbært fé.....                        | 1.263.108 | 1.094.394 |

### 21. Eigið fé

Hlutfé Vátryggingafélags Íslands hf. greinist með eftirfarandi hætti:

|                                            | 2018      |         | 2017      |         |
|--------------------------------------------|-----------|---------|-----------|---------|
| Hlutfé samkvæmt samþykktum félagsins ..... | 2.206.874 | 100,00% | 2.223.498 | 100,00% |
| Hlutfjárhlækkun .....                      | (250.000) | -11,33% | 0         | 0,00%   |
| Eigin hlutir .....                         | (46.832)  | -2,12%  | (16.624)  | -0,75%  |
| Hlutfé samkvæmt ársreikningi .....         | 1.910.042 | 86,55%  | 2.206.874 | 99,25%  |

Eitt athvæði fylgir hverjum einnar krónu hlut í félaginu. Aðalfundur félagsins 2018 samþykkti að lækka nafnverð hlutfjár um 21 milljón króna í 2.202 milljónir króna.

Hlutfé félagsins var lækkað um 250 milljónir króna að nafnverði með greiðslu hlutabréfa í Kvíkubanka að fjárhæð 1.800 milljónir króna.

Samkvæmt lögum um hlutfélög skal félagið binda 25% af nafnverð hlutfjár í lögbundnum varasjóði, sem ekki má nota til að greiða hluthöfum arð. Yfirverði umfram 25% af nafnverði hlutfjár getur félagið ráðstafað.

Samkvæmt lögum um ársreikninga skal félagið binda óinnleystan hagnað af matsbreytingum á fjáreignum sem tilgreindar hafa verið á gangvirði gegnum rekstur og færa á sérstakan gangvirðisreikning meðal eigin fjár sem óheimilt er að úthluta sem arð.

Samkvæmt lögum um ársreikninga skal félagið binda hlutdeild í hagnaði dótturfélags og hlutdeildarfélags umfram móttæknin arð.

Óráðstafað eigið fé er uppsafnaður hagnaður og tap félagsins að frádregnum arðgreiðslum og framlögum í lögbundinn varasjóð. Greiða má óráðstafað eigið fé til hluthafa sem arð. Hins vegar takmarka gjaldþolsákvæði þær fjárhæðir sem félagið getur greitt sem arð.

### 22. Gjaldþol og gjaldþolskrafa

#### 22.1 Gjaldþol

##### Gjaldþol

Gjaldþol samstæðunnar byggir á eigin fé hennar að frádregnum óefnislegum eignum, væntanlegum arðgreiðslum og endurkaupum á eigin hlutum að viðbættu víkjandi skuldabréfi. Áhættuvilji sem stjórn félagsins hefur sett markmið um samkvæmt staðalreglu Solvency II er að gjaldþolshlutfall samstæðunnar sé á bilinu 1,35 til 1,70.

Tillaga stjórnar að arðgreiðslu eru 2.044 milljónir króna.

|                                           | 2018        | 2017        |
|-------------------------------------------|-------------|-------------|
| Eigið fé samkvæmt efnahagsreikningi ..... | 14.910.354  | 16.766.454  |
| Óefnislegar eignir .....                  | (1.025.155) | (758.098)   |
| Víkjandi skuldabréf .....                 | 2.714.464   | 2.623.981   |
| Eignahlutur í Kviku .....                 | 0           | (2.642.231) |
| Fyrirhuguð arðgreiðsla .....              | (2.044.000) | (1.322.000) |
| Endurkaupaáætlun .....                    | 0           | (406.170)   |
| Reiknað gjaldþol .....                    | 14.555.662  | 14.261.937  |
| Gjaldþolskrafa .....                      | 10.372.858  | 10.066.967  |
| Gjaldþolshlutfall .....                   | 1,40        | 1,42        |

## 22.2 Gjaldþolskrafa

Gjaldþolskrafa félagsins er krafa um ákveðið fjármagn, eigið fé, til að mæta þeirri áhættu sem í félaginu er. Notast er við staðalreglu laga nr. 100/2016 þar sem reiknað er út frá öllum mælanlegum áhættum. Hvernig gjaldþolskrafan skiptist upp í undiráhættur má sjá í töflunum hér að neðan.

Fjölpættingaráhrif (e. diversification effect) koma til frádráttar þar sem ekki er talið að allar áhættur raungerist á sama tíma. Aðlögun vegna frestaðra skatta (e. adjustment for the loss-absorbing capacity of deferred taxes) kemur til frádráttar ef áhættur raungerast.

| Gjaldþolskrafa                       | 2018        | 2017        |
|--------------------------------------|-------------|-------------|
| Grunngjaldþolskrafa (BSCR) .....     | 10.621.393  | 10.411.612  |
| Rekstraráhætta .....                 | 751.465     | 682.171     |
| Aðlögun vegna frestaðra skatta ..... | (1.000.000) | (1.026.816) |
| Gjaldþolskrafa samtals .....         | 10.372.858  | 10.066.968  |
| <b>Grunngjaldþolskrafa (BSCR)</b>    |             |             |
| Markaðsáhætta .....                  | 4.937.463   | 5.689.957   |
| Mótaðilaáhætta .....                 | 1.898.699   | 1.553.796   |
| Líftryggingaáhætta .....             | 421.381     | 358.150     |
| Heilsuþryggingaáhætta .....          | 1.650.865   | 1.614.145   |
| Skaðatryggingaáhætta .....           | 6.452.127   | 5.792.005   |
| Fjölpættingaráhrif .....             | (4.739.142) | (4.596.442) |
| Grunngjaldþolskrafa samtals .....    | 10.621.393  | 10.411.611  |
| <b>Markaðsáhætta</b>                 |             |             |
| Vaxtaáhætta .....                    | 575.117     | 429.019     |
| Hlutabréfaáhætta .....               | 4.033.258   | 4.956.088   |
| Fasteignaáhætta .....                | 192.578     | 81.606      |
| Vikáhætta .....                      | 808.686     | 552.642     |
| Gjaldmiðlaáhætta .....               | 105.416     | 218.674     |
| Samþjöppunaráhætta .....             | 754.650     | 1.360.343   |
| Fjölpættingaráhrif .....             | (1.532.242) | (1.908.415) |
| Markaðsáhætta samtals .....          | 4.937.463   | 5.689.957   |

## 23. Víkjandi skuldabréf

Í lok febrúar 2016 gaf félagið út víkjandi skuldabréf að nafnverði 2.500 milljónir króna. Skuldabréfin tilheyra eiginfjárfætti 2 og teljast til gjaldþols félagsins. Þau bera fasta 5,25% verðtryggað vexti og eru til 30 ára með uppgreiðsluheimild og þrepahækkun á vöxtum upp í 6,25% 10 árum eftir útgáfu.

Víkjandi skuldabréf breyttust með eftirfarandi hætti frá ársbyrjun til ársloka:

|                                    | 2018      | 2017      |
|------------------------------------|-----------|-----------|
| Staða 1. janúar .....              | 2.623.981 | 2.573.693 |
| Áfallnir vextir og verðbætur ..... | 229.348   | 184.979   |
| Greiddir vextir .....              | (138.865) | (134.691) |
| Staða 31. desember .....           | 2.714.464 | 2.623.981 |



## 24. Vátryggingaskuld

Vátryggingaskuld í árslok er ákvörðuð sem besta mat samkvæmt ákvæðum XIV. kafla laga um vátryggingastarfsemi nr. 100/2016. Vátryggingaskuld er samtala besta mats á fjárskuldbindingum vegna gerðra vátryggingasamninga auk áhættuálags. Vátryggingaskuld í árslok 2017 var ákvörðuð á sama hátt.

|                                  | 2018       | 2017       |
|----------------------------------|------------|------------|
| <b>Vátryggingaskuld (heild):</b> |            |            |
| Iðgjaldaskuld .....              | 7.659.129  | 7.139.130  |
| Tjónaskuld .....                 | 17.626.776 | 16.243.919 |
| Áhættuálag .....                 | 960.519    | 1.022.611  |
| Vátryggingaskuld samtals .....   | 26.246.424 | 24.405.660 |

### Hlutdeild endurtryggjenda:

|                                         |         |         |
|-----------------------------------------|---------|---------|
| Iðgjaldaskuld .....                     | 142.360 | 117.258 |
| Tjónaskuld .....                        | 650.862 | 287.818 |
| Hlutdeild endurtryggjenda samtals ..... | 793.222 | 405.076 |

### Vátryggingaskuld í eigin hlut:

|                                             |            |            |
|---------------------------------------------|------------|------------|
| Iðgjaldaskuld .....                         | 7.516.769  | 7.021.872  |
| Tjónaskuld .....                            | 16.975.914 | 15.956.101 |
| Áhættuálag .....                            | 960.519    | 1.022.611  |
| Vátryggingaskuld í eigin hlut samtals ..... | 25.453.202 | 24.000.584 |

Iðgjaldaskuld er mat félagsins á skuldbindingum vegna þess tímabils sem eftir lifir af gerðum vátryggingasamningum á uppgjörstími.

Tjónaskuld er tryggingastærðfræðilegt mat félagsins á endanlegri tjónsfjárhæð úppgerðra tjónsatburða á uppgjörstími. Reiknað er væntanlegt fjárstreymi við uppgjör úppgerðra tjóna að viðbættum kostnaði við uppgjör tjóna, mati á verðlagsbreytingum á uppgjörstímabilinu og afvöxtun framtíðar fjárstreymis við uppgjör tjóna með vaxtaferlum útgefnum af eftirlitsstjórnvöldum. Tjónaskuldin nær til tjónsatburða sem hafa verið tilkynntir féluginu og einnig vegna tjónsatburða sem hafa átt sér stað á uppgjörstími en hafa ekki verið tilkynntir féluginu eða tilkynntir með ófullnægjandi hætti.

Áhættuálag er mat á fjármagnskostnaði við að leggja til eigið fé til jafns við gjaldþolskröfu sem nauðsynleg er til að standa undir vátryggingaskuldbindingum á uppgjörstíma þeirra. Það kemur ekki til greiðslu nema félagið selji vátryggingastofn sinn eða hluta hans.

### Þróun tjónaskuldar vegna fyrri ára á árinu 2018

|                                                       | Heild              | Hluti endur-tryggjenda | Í eigin hlut       |
|-------------------------------------------------------|--------------------|------------------------|--------------------|
| Tjónaskuld frá fyrra ári .....                        | 16.243.919         | (287.818)              | 15.956.101         |
| Greitt á árinu vegna tjóna fyrri ára .....            | (8.367.668)        | 136.377                | ( 8.231.291)       |
| Ný tjónaskuld vegna tjóna fyrri ára .....             | (10.038.314)       | 75.937                 | ( 9.962.377)       |
| Fjárfestingatekjur á móti afvöxtun tjónaskuldar ..... | 841.030            | 0                      | 841.030            |
| <b>Matsbreyting vegna tjóna fyrri ára .....</b>       | <b>(1.321.033)</b> | <b>(75.504)</b>        | <b>(1.396.537)</b> |

Matsþróun tjónaskuldar vegna tjóna fyrri ára var neikvæð á tímabilinu um rúmar 1.300 milljónir króna eða -8,1% af tjónaskuld í lok fyrra árs. Matsþróun tjónaskuldar í eigin hlut var neikvæð á tímabilinu um tæpar 1.400 milljónir króna eða -8,8% af eigin tjónaskuld í lok fyrra árs.

### Tjón sem urðu á árinu 2018

|                                               | Heild             | Hluti endur-tryggjenda | Í eigin hlut      |
|-----------------------------------------------|-------------------|------------------------|-------------------|
| Greitt vegna tjóna sem urðu á árinu .....     | 7.664.248         | (96.786)               | 7.567.462         |
| Tjónaskuld vegna tjóna sem urðu á árinu ..... | 7.588.429         | (571.169)              | 7.017.260         |
| <b>Tjón sem urðu á árinu samtals .....</b>    | <b>15.252.677</b> | <b>(667.955)</b>       | <b>14.584.722</b> |

Tjónaskuld vegna tjóna sem urðu á árinu er afvaxtað besta mat eins og ákvæði XIV. kafla laga um vátryggingastarfsemi nr. 100/2016 segir fyrir um.

## 24. Vátryggingaskuld (frh.)

### Fjárfestingatekjur af vátryggingarekstri 2018

|                                                                              |                |
|------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| Reiknaðar fjárfestingatekjur af vátryggingarekstri .....                     | 1.144.978      |
| Fjárfestingatekjur á móti afvöxtun tjónaskuldar .....                        | (841.030)      |
| Fjárfestingatekjur af vátryggingarekstri vegna tjóna yfirstandandi árs ..... | <u>303.948</u> |

Fjárfestingatekjur af vátryggingarekstri eru reiknaðar mánaðarlega. Þær eru reiknaðar sem vegin meðalávöxtunarkrafa hvers mánaðar samkvæmt vaxtaferlum eftirlitsaðila á eigin vátryggingaskuld. Fjárfestingatekjur á móti afvöxtun tjóna fyrri ára eru reiknaðar sem vextir á greiðsluflæði tjóna fyrri ára að viðbættum ársvöxtum á meðalstöðu tjónaskuldar á árinu vegna tjóna fyrri ára.

### Þróun tjónaskuldar vegna tjóna fyrri ára á árinu 2017

|                                                       | Heild       | Hluti endur-<br>tryggienda | Í eigin hlut |
|-------------------------------------------------------|-------------|----------------------------|--------------|
| Tjónaskuld frá fyrra ári .....                        | 17.362.273  | (1.764.333)                | 15.597.940   |
| Greitt á árinu vegna tjóna fyrri ára .....            | (8.423.214) | 798.223                    | (7.624.991)  |
| Ný tjónaskuld vegna tjóna fyrri ára .....             | (9.715.007) | 272.359                    | (9.442.648)  |
| Fjárfestingatekjur á móti afvöxtun tjónaskuldar ..... | 745.754     | 0                          | 745.754      |
| Matsbreyting vegna tjóna fyrri ára .....              | (30.194)    | (693.751)                  | (723.945)    |

Matsþróun tjónaskuldar vegna tjóna fyrri ára var neikvæð á tímabilinu um 30 milljónir króna eða -0,2% af tjónaskuld í lok fyrra árs. Matsþróun tjónaskuldar í eigin hlut var neikvæð á tímabilinu um 724 milljónir króna eða -4,6% af eigin tjónaskuld í lok fyrra árs.

### Tjón sem urðu á árinu 2017

|                                               | Heild             | Hluti endur-<br>tryggienda | Í eigin hlut      |
|-----------------------------------------------|-------------------|----------------------------|-------------------|
| Greitt vegna tjóna sem urðu á árinu .....     | 6.691.262         | (119.317)                  | 6.571.945         |
| Tjónaskuld vegna tjóna sem urðu á árinu ..... | 6.528.839         | (15.459)                   | 6.513.380         |
| Tjón sem urðu á árinu samtals .....           | <u>13.220.101</u> | <u>(134.776)</u>           | <u>13.085.325</u> |

Tjónaskuld vegna tjóna sem urðu á árinu er afvaxtað besta mat eins og ákvæði XIV. kafla laga um vátryggingastarfsemi nr. 100/2016 segir fyrir um.

### Fjárfestingatekjur af vátryggingarekstri 2017

|                                                                            |                |
|----------------------------------------------------------------------------|----------------|
| Reiknaðar fjárfestingatekjur af vátryggingarekstri .....                   | 998.137        |
| Fjárfestingatekjur notaðar á móti afvöxtun tjónaskuldar .....              | (745.754)      |
| Fjárfestingatekjur af vátryggingaskuld vegna tjóna yfirstandandi árs ..... | <u>252.383</u> |

Fjárfestingatekjur af vátryggingarekstri eru reiknaðar mánaðarlega. Þær eru reiknaðar sem vegin meðalávöxtunarkrafa hvers mánaðar samkvæmt vaxtaferlum eftirlitsaðila á eigin vátryggingaskuld. Fjárfestingatekjur á móti afvöxtun tjóna fyrri ára eru reiknaðar sem vextir á greiðsluflæði tjóna fyrri ára að viðbættum ársvöxtum á meðalstöðu tjónaskuldar á árinu vegna tjóna fyrri ára.

## 25. Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

|                                             | 2018             | 2017             |
|---------------------------------------------|------------------|------------------|
| Viðskiptaskuldir .....                      | 657.649          | 470.199          |
| Tekjuskattar til greiðslu .....             | 77.620           | 9.469            |
| Skuldir vegna endurtryggingastarfsemi ..... | 172.515          | 66.983           |
| Aðrar skuldir .....                         | <u>957.349</u>   | <u>731.414</u>   |
| Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir .....     | <u>1.865.134</u> | <u>1.278.064</u> |

## 26. Fjármálagæringar

### 26.1 Flokkar fjármálagæringa

Fjáreignir samstæðunnar skiptast í eftirfarandi flokka fjármálagæringa:

#### 31. desember 2018

| Fjáreignir                                | Fjáreignir á gangvirði | Lán og kröfur | Samtals    | Gangvirði  |
|-------------------------------------------|------------------------|---------------|------------|------------|
| Hlutabréf og hlutabréfasjóðir .....       | 9.743.874              |               | 9.743.874  | 9.743.874  |
| Skuldabréf og önnur verðbréf .....        | 20.668.779             |               | 20.668.779 | 20.668.779 |
| Viðskiptakröfur og aðrar kröfur .....     |                        | 10.188.476    | 10.188.476 |            |
| Geymslufé og bundnar bankainnstæður ..... |                        | 1.351.474     | 1.351.474  |            |
| Handbært fé .....                         |                        | 1.263.108     | 1.263.108  |            |
| Fjáreignir samtals .....                  | 30.412.653             | 12.803.058    | 43.215.711 |            |

#### 31. desember 2017

##### Fjáreignir

|                                           |            |            |            |            |
|-------------------------------------------|------------|------------|------------|------------|
| Hlutabréf og hlutabréfasjóðir .....       | 9.610.514  |            | 9.610.514  | 9.610.514  |
| Skuldabréf og önnur verðbréf .....        | 19.834.256 |            | 19.834.256 | 19.834.256 |
| Viðskiptakröfur og aðrar kröfur .....     |            | 8.948.270  | 8.948.270  |            |
| Geymslufé og bundnar bankainnstæður ..... |            | 1.346.686  | 1.346.686  |            |
| Handbært fé .....                         |            | 1.094.394  | 1.094.394  |            |
| Fjáreignir samtals .....                  | 29.444.770 | 11.389.349 | 40.834.119 |            |

Bókfært verð annarra fjáreigna en verðbréfa endurspeglar gangvirði þeirra.

### 26.2 Stigskipting gangvirðis

Taflan hér að neðan sýnir fjáreignir, færðar á gangvirði eða haldið til gjalddaga, flokkaða eftir verðmatsaðferð. Matsaðferðunum er skipt í þrjú stig sem endurspeglar mikilvægi þeirra forsendna sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis eignanna. Stigin eru eftirfarandi:

**Stig 1:** Gangvirðið byggir á skráðum verðum á virkum markaði fyrir samskonar eignir.

**Stig 2:** Gangvirðismatið byggir ekki á skráðum verðum á virkum markaði (stig 1) heldur á upplýsingum sem eru sannreynanlegar fyrir eignina, annað hvort beint (t.d. verð) eða óbeint (t.d. afleiddar af verðum). Í stig 2 eru færðar fjáreignir þar sem ekki er virkur markaður. Matið á eignunum ákvarðast af nýlegum viðskiptum ótengdra aðila eða kaupþilboðum frá ótengdum aðilum. Einnig er stuðst við gangvirði annarra sambærilegra fjáreigna.

**Stig 3:** Gangvirðismatið byggir á mikilvægum upplýsingum öðrum en markaðsupplýsingum. Við mat á fjáreignum sem falla undir stig 3 eru notuð gögn eins og verðmat frá rekstraraðilum fjárfestinga- og fagfjárfestasjóða, söluréttur eða verðmat félagsins byggt á afkomu eða samanburði við sambærilegar fjáreignir.

Vísad er í skýringu 31.13 varðandi grundvöll mats á gangvirði.

Fjáreignir að fjárhæð 755 milljónir kóna færðust af þriðja stigi á fyrsta stig.

##### Samstæða

| 31. desember 2018            | Stig 1     | Stig 2    | Stig 3    | Samtals    |
|------------------------------|------------|-----------|-----------|------------|
| Fjáreignir á gangvirði ..... | 22.888.269 | 1.270.120 | 6.254.264 | 30.412.653 |

##### Samstæða

| 31. desember 2017                | Stig 1     | Stig 2    | Stig 3    | Samtals    |
|----------------------------------|------------|-----------|-----------|------------|
| Fjáreignir á gangvirði .....     | 17.416.365 | 1.494.925 | 5.773.528 | 24.684.818 |
| Fjáreignir haldið til sölu ..... | 1.877.043  | 2.882.909 | 0         | 4.759.952  |
| Fjáreignir samtals .....         | 19.293.408 | 4.377.834 | 5.773.528 | 29.444.770 |

#### Breytingar sem falla undir stig 3 á árinu eru eftirfarandi:

|                               | 2018        | 2017        |
|-------------------------------|-------------|-------------|
| Staða 1.1. ....               | 5.773.528   | 5.490.544   |
| Keypt .....                   | 2.366.832   | 1.353.865   |
| Selt/afborganir .....         | (1.232.674) | (1.434.911) |
| Flutt á stig 1 .....          | (755.455)   | 0           |
| Vextir og matsbreyting* ..... | 102.034     | 364.030     |
| Staða 31.12. ....             | 6.254.264   | 5.773.528   |

\*Þar af eru innleystar 15 milljónir króna og óinnleystar 87 milljónir króna. Vextir og matsbreyting eru færðar meðal gangvirðisbreytinga fjáreigna í rekstrarreikningi.

## 27. Áhættustýring

### 27.1 Almenn um áhættustýringu

Félagið hefur sett stefnu um samhæfða áhættustýringu. Tilgangur hennar er að tryggja að félagið hafi skilvirkt kerfi áhættustýringar sem felst m.a. í því að greina, mæla, stjórna og hafa eftirlit með áhættum félagsins. Markmið stefnunnar er að setja og skilgreina með skýrum og einföldum hætti áhættustefnu, meginreglur, stjórnskipulag, áhættuvilja og áhættustýringarkerfi, þ.m.t. heimildir til ákvarðanatöku félagsins.

Áhættustefna félagsins er að taka eingöngu áhættur sem það skilur, auðkennir, getur greint, metið, stjórnað, mætt og haft eftirlit með; og eru arðbærar og hagkvæmar.

Stjórn setur umgjörð samhæfðrar áhættustýringar og skriflega stefnu um áhættustýringu, ber ábyrgð á að tryggja innleiðingu áhættustefna og að þeim sé fylgt. Stjórn ákvarðar áhættuvilja, þ.m.t. viðmið, markmið og mörk félagsins ásamt því að setja forstjóra umgjörð í samræmi við þau stefnumið sem stjórnin samþykkir. Áhættuvilji sem stjórn félagsins hefur sett markmið um samkvæmt staðalreglu Solvency II er að gjaldþólschlutfall samstæðunnar sé á bilinu 1,35 til 1,70.

Áhættunefnd stjórnar er undirnefnd stjórnar félagsins, hún er skipuð af stjórn og nefndin svarar beint til stjórnar. Hlutverk hennar er að vera ráðgefandi fyrir stjórn og aðstoða stjórn við að sinna verkefnum tengdum áhættustýringu, innra eftirliti og regluvörslu.

Forstjóri ber ábyrgð á innleiðingu á áhættustefnum félagsins og að þeim sé fylgt. Forstjóri skal leggja fyrir stjórn upplýsingar um áhættutöku félagsins sem er á mörkum þess að rúmast innan áhættuviljans og upplýsa stjórn án tafar ef áhættur eða áhættutökur fara út fyrir mörk áhættuviljans.

Áhættustýring er eitt af lykilstarfssviðum váttryggingafélags samkvæmt lögum 100/2016 um váttryggingastarfsemi og sér áhættustýring VÍS um að framfylgja þeim ákvæðum sem snúa að áhættustýringu. Áhættustýring tryggir að umsjón sé höfð með áhættustýringarkerfi félagsins, þ.m.t. stefnum og áhættuvilja, aðstoðar stjórn og önnur starfssvið við skilvirkan rekstur áhættustýringarkerfa, vaktar almennt áhættusnið samstæðunnar og hefur umsjón með eigin áhættu- og gjaldþólsmati.

Stefna samstæðunnar um eigið fé og arðgreiðslur er að staða eigin fjár sé það sterk að hún geti staðið við skuldbindingar sínar og uppfyllt gjaldþólskröfu þrátt fyrir áföll.

Staða eigin fjár (og annarra viðurkenndra gjaldþólsliða) þarf að vera það sterk að samstæðan geti staðið við skuldbindingar sínar og uppfyllt gjaldþólskröfu skv. XVI. kafla laga nr. 100/2016 þó að það verði fyrir áföllum.

Eiginfjárahætta er hætta á að eigið fé dugi ekki til að mæta þessum kröfum. Eiginfjárstýring felur í sér stýringu á þessum áhættuþætti.

Stjórn setur sér markmið um hvert gjaldþólschlutfallið skuli vera hjá samstæðunni sem hluti af áhættuvilja samstæðunnar, þ.m.t. bæði efri og neðri mörk.

Útreikningur á gjaldþólskröfu er nú áhættumiðaður og tekur á öllum helstu áhættuþáttum váttryggingafélaga. Líkanið (staðalreglan) sem útreikningurinn byggir á leggur mat þessa áhættuþætti með 99,5% vágildi (e. Value at Risk), sem þýðir í raun að 0,5% líkur eru á því að félögin geti ekki staðið við skuldbindingar sínar næstu 12 mánuði.

Gjaldþól samstæðunnar er eigið fé hennar leiðrétt fyrir þeim liðum sem ekki eru varanlega aðgengilegir fjármunir í starfsemi hennar, s.s. óefnislegar eignir og væntar arðgreiðslur, en að viðbættu víkjandi skuldabréfi.

### 27.2 Eigið áhættu- og gjaldþólsmat (ORSA)

Tilgangur eigin áhættu- og gjaldþólsmats (ORSA) er að einfalda bestun gjaldþóls félagsins. Markmið með ORSA er að upplýsa hversu mikið gjaldþól félagið þarf miðað við núverandi og framtíðar áhættutöku. ORSA upplýsir stjórn, framkvæmdastjórn og aðra sem hlut eiga að máli um áhættusnið, gjaldþólsþörf og áhættuþætti félagsins á hverjum tíma og með því geta tekið rökstuddar og vel ígrundaðar ákvarðanir er snúa að stefnumörkun og áhættutöku félagsins.

ORSA er samfellt lykilferli í rekstri félagsins og samofað starfsemi þess og eykur þar með skilning á sambandi áhættusniðs, gjaldþóls- og fjármagnsþarfar félagsins til skemmri og lengri tíma.

ORSA er í raun allir þeir ferlar og aðferðir sem nýtast til að auðkenna, greina, vakta, stýra og skýra frá þeirri áhættu sem váttryggingafélag er eða getur orðið útsett fyrir til bæði skemmri og lengri tíma og til að ákvarða það eigið fé sem nauðsynlegt er til að tryggja að félagið uppfylli gjaldþólskröfu sína á hverjum tíma, jafnvel þótt það verði fyrir verulegum áföllum. Samstæðan hefur í þessu sambandi sett sér stefnu um eigið áhættu- og gjaldþólsmat sem samþykkt hefur verið af stjórn hennar.

Frekari upplýsingar um gjaldþól og gjaldþólskröfu samstæðunnar má sjá í skýringum 22.1 og 22.2.

## 27.3 Markaðsáætla

Markaðsáætla er hættan á tapi eða óhagstæðum breytingum á fjárhagslegri stöðu, sem stafar beint eða óbeint af sveiflum á virði eða flökti markaðsvirðis eigna, skuldbindinga og fjármálagerna.

Stefnumótun um stýringu á markaðsáættu fer fyrst og fremst fram við endurskoðun á stefnu um fjármagnsskipan, stefnu um fjárfestingar og samsetningu eignaflokka í eignasafni. Við gerð þeirrar stefnu er tekið mið af áhættuvilja samstæðunnar, væntingum um ávöxtun eigna og sögulegri greiningu á ávöxtun. Horft er til núverandi eignasafns og þess umhverfis og þeirra takmarkana sem taka þarf mið af.

Helstu þættir markaðsáættu sem sérstaklega eru skoðaðir:

- Vaxtaáætla.
- Hlutabréfaáætla.
- Vikáætla.
- Gjaldmiðlaáætla.

## 27.4 Vaxtaáætla

Vaxtaáætla er hættan á tapi vegna sveiflna í gangvirði fjármálagerna vegna breytinga á vöxtum (ávöxtunarkröfu). Líftími (e. duration) eignasafns er í flestum tilfellum ekki sá sami og líftími váttryggingaskuldar og því getur myndast vaxtaáætla í rekstri samstæðunnar.

### Næmigreining

Í töflunni hér að neðan er sýnt hver áhrif 50 og 100 punkta hækkunar vaxta á vaxtaberandi eignir hefði á afkomu og eigið fé á reikningsskiladegi. Næmigreiningin tekur til þeirra vaxtaberandi eigna sem bera breytilega vexti og miðast hún við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar. Næmigreiningin tekur tillit til skattaáhrifa og endurspeglar því þau áhrif á rekstrarreikning og eigið fé.

Áhrif á afkomu og eigið fé eru þau sömu þar sem matsbreyting undirliggjandi fjármálagerna er ekki í neinum tilvikum færð beint á eigið fé. Jákvað fjárhæð merkir hækkun á hagnaði og eigin fé. Lækkun vaxta hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt.

|                                  | 31.12.2018 |         | 31.12.2017 |         |
|----------------------------------|------------|---------|------------|---------|
|                                  | 50 pkt     | 100 pkt | 50 pkt     | 100 pkt |
| Áhrif á afkomu og eigið fé ..... | 47.447     | 94.894  | 42.942     | 85.884  |

## 27.5 Hlutabréfaáætla og önnur verðáætla markaðsverðbréfa

Hlutabréfaáætla er hættan á tapi vegna verðbreytinga á hlutabréfum.

Samstæðan fjárfestir í hlutabréfum, bæði til að hámarka ávöxtun og dreifa áhættu til að jafna sveiflur í eignasafni. Í fjárfestingarstefnu félagsins eru skilgreind mörk til að tryggja áhættudreifingu í hlutabréfasafni og stjórna hlutabréfaáættu. Hámark er sett á vægi hlutabréfa í eignasafni, hámarkshlut í skráðum og óskráðum innlendum hlutabréfum, hámark í hlutabréfasjóðum sem hlutfall af hlutabréfaeign og hámark á einn útgefanda.

Skráð og óskráð hlutabréf samstæðunnar eru færð á gangvirði og því hafa sveiflur á verði hlutabréfa áhrif á fjárfestingatekjur. Stjórnendur félagsins fylgjast stöðugt með þróun markaða til að geta brugðist við breytingum á hlutabréfaáættu.

Samstæðan fjárfestir einnig í markaðsskuldabréfum til að dreifa áhættu og jafna sveiflur og tekur stefna samstæðunnar um fjárfestingar á því.

|                                                                         | 31.12.2018 | 31.12.2017 |
|-------------------------------------------------------------------------|------------|------------|
| Hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði gegnum rekstrarreikning ..... | 9.743.875  | 9.610.514  |
| Skuldabréf og önnur verðbréf á gangvirði gegnum rekstrarreikning .....  | 20.668.778 | 19.834.256 |

Áhrif af 5% og 10% hækkun á markaðsverði hlutabréfa og skuldabréfa á afkomu og eigið fé að teknu tilliti til 20% tekjuskatts eru sýnd hér að neðan. 5% og 10% lækkun á markaðsvirði hefði sömu áhrif en í gagnstæða átt.

|                                   | 31.12.2018 |           | 31.12.2017 |           |
|-----------------------------------|------------|-----------|------------|-----------|
|                                   | 5%         | 10%       | 5%         | 10%       |
| Hlutabréf - áhrif á afkomu .....  | 487.194    | 974.387   | 480.526    | 961.051   |
| Skuldabréf - áhrif á afkomu ..... | 826.751    | 1.653.502 | 793.370    | 1.586.740 |

## 27.6 Verðbólguáhætta

Verðbólguáhætta er hættan á tapi sem myndast vegna sveiflna í verðbólgu á verðtryggingarjöfnuð. Verðtryggingarjöfnuður er mismunur á milli verðtryggðra eigna og skulda. Stór hluti váttryggingaskuldar er í eðli sínu verðtryggður og hluti af eignum samstæðunnar er verðtryggður. Hætta er á að eignasafn samstæðunnar fylgi ekki verðlagsþróun með sama hætti og váttryggingaskuld.

## 27.7 Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta er hættan á tapi sem verður vegna breytinga á gengi gjaldmiðla. Gjalddeyrisjöfnuður er mismunurinn á milli eigna og skulda eftir gjaldmiðlum. Hluti af verðbréfacign samstæðunnar og hluti af váttryggingaskuld hennar er í erlendum gjaldmiðlum. Þegar viðmið eru sett um vægi eigna eftir gjaldmiðlum í stefnu um fjárfestingar er tekið mið af gjaldmiðlaáhattu samstæðunnar.

Meirihluti eigna og skulda samstæðunnar er í íslenskum krónum en þó á hún nokkuð af erlendum fjáreignum. Hér á eftir eru tilgreindir þeir gjaldmiðlar sem mest áhrif hafa á rekstur samstæðunnar. Upplýsingar um gengi og útreikning á flökti taka tillit til meðalgengis Seðlabanka Íslands en árslokagengi er miðgengi Íslandsbanka.

| Mynt                    | Árslokagengi |        | Meðalgengi |           | Ársflökt    |
|-------------------------|--------------|--------|------------|-----------|-------------|
|                         | 2018         | 2017   | 2018       | 2017      | 2018        |
| USD .....               | 116,45       | 104,43 | 116,33     | 106,78    | 11,5%       |
| EUR .....               | 133,20       | 125,05 | 133,23     | 120,54    | 6,5%        |
| GBP .....               | 147,15       | 141,03 | 148,33     | 137,45    | 4,3%        |
| DKK .....               | 17,84        | 16,80  | 17,84      | 16,20     | 6,2%        |
| NOK .....               | 13,32        | 12,70  | 13,40      | 12,93     | 4,9%        |
| SEK .....               | 12,98        | 12,71  | 13,02      | 12,52     | 2,2%        |
| Gengisáhætta 31.12.2018 |              |        | Eignir     | Skuldir   | Hrein staða |
| USD .....               |              |        | 1.126.493  | 945.145   | 181.348     |
| EUR .....               |              |        | 394.004    | 375.927   | 18.077      |
| GBP .....               |              |        | 1.880.552  | 763.795   | 1.116.757   |
| DKK .....               |              |        | 71.371     | 0         | 71.371      |
| NOK .....               |              |        | 200.247    | 0         | 200.247     |
| SEK .....               |              |        | 261.122    | 0         | 261.122     |
| Samtals .....           |              |        | 3.933.789  | 2.084.867 | 1.848.922   |
| Gengisáhætta 31.12.2017 |              |        | Eignir     | Skuldir   | Hrein staða |
| USD .....               |              |        | 889.015    | 808.812   | 80.203      |
| EUR .....               |              |        | 580.134    | 313.907   | 266.227     |
| GBP .....               |              |        | 1.384.131  | 518.662   | 865.469     |
| DKK .....               |              |        | 50.399     | 0         | 50.399      |
| NOK .....               |              |        | 37         | 0         | 37          |
| SEK .....               |              |        | 7          | 0         | 7           |
| Samtals .....           |              |        | 2.903.723  | 1.641.381 | 1.262.342   |

## 27.7 Gjaldmiðlaáhætta (frh.)

### Næmigreining

Í töflunni hér á eftir er sýnt hver áhrif 5% og 10% hækkunar á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á afkomu og eigið fé miðað við stöðu eigna og skulda í viðkomandi gjaldmiðli á reikningsskiladegi. Í töflu hér á undan má sjá þær erlendu eignir og skuldir sem næmigreiningin tekur til, en þær eru að verulegum hluta erlend verðbréf. Næmigreiningin miðast við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar. Næmigreiningin tekur tillit til 20% tekjuskatts og endurspeglar þau áhrif sem koma fram í rekstrarreikningi og á eigið fé. Áhrif á afkomu og eigið fé eru þau sömu þar sem matsbreyting undirliggjandi fjármálagæringa í erlendra mynt er ekki í neinum tilvikum færð beint á eigið fé.

### Áhrif á afkomu og eigið fé

|           | 31.12.2018 |        | 31.12.2017 |        |
|-----------|------------|--------|------------|--------|
|           | 5%         | 10%    | 5%         | 10%    |
| USD ..... | 7.254      | 14.508 | 3.208      | 6.416  |
| EUR ..... | 723        | 1.446  | 10.649     | 21.298 |
| GBP ..... | 44.670     | 89.341 | 34.619     | 69.238 |
| DKK ..... | 2.855      | 5.710  | 2.016      | 4.032  |
| NOK ..... | 8.010      | 16.020 | 1          | 3      |
| SEK ..... | 10.445     | 20.890 | 0          | 1      |

Lækkun á gengi íslensku krónunnar gagnvart ofangreindum gjaldmiðlum hefði haft í för með sér hækkun á hagnaði og eigin fé.

## 27.8 Mótaðilaáhætta

Rekstur samstæðunnar byggir á tveimur stöðum, váttrygginga- og fjárfestingastarfsemi og er áhættu gagnvart mótaðila að finna í hvorri starfsemi fyrir sig.

Helstu þættir mótaðilaáhættu eru:

- Hættan á tapi eða ófyrirséðri breytingu á fjárhagsstöðu, sem stafar af lækkun á lánsþæfismati (e. rating) mótaðila.
- Hættan á lækkun á lánsþæfismati útgefenda skuldabréfa (e. spread risk).
- Hættan á að mótaðili geti ekki staðið við þær skuldbindingar sem samningar segja til um.

Helstu upptök mótaðilaáhættu eru:

- Frumtryggingar.
- Endurtryggingar.
- Lánveitingar.
- Skuldabréfakaup.
- Innlán í bönkum

Fylgst er reglulega með mótaðilaáhættu samstæðunnar.

### Mótaðilaáhætta greinist þannig:

|                                             | 31.12.2018        | 31.12.2017        |
|---------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Markaðsskuldabréf, lánsþæfismat A .....     | 6.594.392         | 3.791.229         |
| Markaðsskuldabréf, lánsþæfismat BBB + ..... | 0                 | 2.529.451         |
| Markaðsskuldabréf, lánsþæfismat BBB .....   | 2.734.314         | 0                 |
| Markaðsskuldabréf, lánsþæfismat BB+ .....   | 0                 | 2.003.205         |
| Markaðsskuldabréf, lánsþæfismat BB .....    | 1.349.023         | 66.228            |
| Fjáreignir haldið til sölu A .....          | 0                 | 4.759.952         |
| Önnur markaðsverðbréf .....                 | 11.171.360        | 6.684.193         |
| Veðlán og önnur útlán .....                 | 2.607.908         | 2.379.069         |
| Viðskiptakröfur .....                       | 6.932.071         | 6.178.620         |
| Kröfur á endurtryggjendur .....             | 13.360            | 16.901            |
| Aðrar kröfur .....                          | 1.999.972         | 1.737.267         |
| Handbært fé .....                           | 1.263.108         | 1.094.394         |
|                                             | <b>34.665.507</b> | <b>31.240.508</b> |

Hámarks mótaðilaáhætta samstæðunnar er sú bókfærða staða sem sundurliðuð er hér að ofan.

## 27.9 Lausafjárahætta

Lausafjárahætta er hættan á að samstæðan hafi ekki yfir nægum lausum fjármunum að ráða eða geti ekki selt eignir í tæka tíð til að mæta fjárhagslegum skuldbindingum sínum þegar við á.

Reglulega er fylgst með stöðu lausafjár, þróun sem orðið hefur og hvaða áhrif staða markaða og framtíðarhorfur hafa. Sérstök áhersla er lögð á að til sé laust fé til að mæta þeim hluta tjónaskuldar sem væntanlegur er til greiðslu hverju sinni sem og öðrum skuldum. Laust fé samstæðunnar dugar mjög vel til þess að standa straum af væntu fjárústreymi. Samstæðan hefur með stefnu sinni um lausafé sett sér stefnu um lágmarks handbært fé á hverjum tíma auk þess sem stóran hluta heildareignar hennar er hægt að innleysa tafarlaust.

Vænt sjóðflæði skulda greinist þannig:

|                                                  | Innan<br>eins árs | 2020      | 2021 og síðar | Samtals    |
|--------------------------------------------------|-------------------|-----------|---------------|------------|
| 31.12.2018                                       |                   |           |               |            |
| Tjónaskuld .....                                 | 8.897.443         | 4.459.597 | 4.269.736     | 17.626.776 |
| Víkjandi skuldabréf .....                        | 138.865           | 138.865   | 6.080.256     | 6.357.987  |
| Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir ..... | 1.034.970         | 0         | 0             | 1.034.970  |
|                                                  |                   |           |               |            |
|                                                  | Innan<br>eins árs | 2019      | 2020 og síðar | Samtals    |
| 31.12.2017                                       |                   |           |               |            |
| Tjónaskuld .....                                 | 7.993.039         | 4.157.298 | 4.093.582     | 16.243.919 |
| Víkjandi skuldabréf .....                        | 136.628           | 136.628   | 6.158.956     | 6.432.212  |
| Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir ..... | 1.201.613         | 0         | 0             | 1.201.613  |

## 27.10 Vátryggingaáhætta

Vátryggingaáhætta er hættan á tapi eða óhagstæðum breytingum á virði vátryggingaskuldbindinga vegna ófullnægjandi verðlagningar eða mats á vátryggingaskuld. Vátryggingaáhætta skiptist í líf-, heilsu-, og skaðatryggingaáhættu sem skiptist í frekari undirflokka.

| Flokkar vátrygginga - Iðgjöld ársins                | 2018       |        | 2017       |        |
|-----------------------------------------------------|------------|--------|------------|--------|
| Eignatryggingar .....                               | 4.630.043  | 20,4%  | 4.394.773  | 21,4%  |
| Sjó- og farmtryggingar .....                        | 593.537    | 2,6%   | 573.898    | 2,8%   |
| Lögboðnar ökutækjatriggingar .....                  | 7.906.438  | 34,8%  | 6.914.743  | 33,7%  |
| Aðrar ökutækjatriggingar .....                      | 3.447.474  | 15,2%  | 3.094.930  | 15,1%  |
| Ábyrgðartryggingar .....                            | 1.276.223  | 5,6%   | 1.147.186  | 5,6%   |
| Slysa- og sjúkratryggingar .....                    | 2.352.018  | 10,4%  | 2.283.028  | 11,1%  |
| Líf- og heilsutryggingar .....                      | 1.330.298  | 5,9%   | 1.196.197  | 5,8%   |
| Endurtryggingar .....                               | 1.172.656  | 5,1%   | 922.848    | 4,4%   |
|                                                     | 22.708.687 | 100,0% | 20.527.603 | 100,0% |
| <b>Innlend og erlend starfsemi - Iðgjöld ársins</b> |            |        |            |        |
| Innlend starfsemi .....                             | 21.536.031 | 94,8%  | 19.604.755 | 95,5%  |
| Erlend starfsemi .....                              | 1.172.656  | 5,2%   | 922.848    | 4,5%   |
|                                                     | 22.708.687 | 100,0% | 20.527.603 | 100,0% |



## 27.10 Vátryggingaáætta (frh.)

Áætta tengd vátryggingaskuld felst í því að skuldbindingar samstæðunnar vegna vátryggingasamninga séu vanmetnar, hvort sem um er að ræða iðgjalda- eða tjónaskuld. Iðgjaldaskuldin er áætluð skuldbinding vegna gildandi vátryggingasamninga fram að næstu endurnýjun þeirra. Tjónaskuldin er áætluð skuldbinding vegna orðinna úppgerðra tjóna bæði þeirra sem samstæðunni hefur verið tilkynnt um og einnig þeirra tjóna sem orðið hafa en ekki hefur enn verið tilkynnt um. Við mat á vátryggingaskuld samstæðunnar eru aðferðir Solvency II notaðar.

### Næmigreining

Taflan sýnir hvaða áhrif 1% breyting á tjónsfjárhæðum, tjónaskuld og iðgjöldum hafa á afkomu og eigið fé samstæðunnar.

|                                                             | 2018    | 2017    |
|-------------------------------------------------------------|---------|---------|
| Tjónsfjárhæðir .....                                        | 134.548 | 116.441 |
| Tjónaskuld .....                                            | 135.807 | 127.649 |
| Iðgjöld miðað við óbreytt tjóna- og kostnaðarhlutföll ..... | 13.046  | 18.323  |

Helstu áhættuþættir sem felast í afgreiðslu og uppgjöri tjóna eru mistök, rangar ákvarðanir eða misferli starfsmanna. Einnig felst áhætta í að tjónþoli greini rangt frá eða ýki afleiðingar tjóns, þ.e. vátryggingasvik. Hér fellur einnig undir umsýsla viðkvæmra persónuupplýsinga og að verktakar á vegum samstæðunnar fari út fyrir verksvið sitt.

Áhætta tengd endurtryggingavernd er m.a. sú að endurtryggjandi standi ekki við skuldbindingar sínar, fjárhæð endurtryggingaverndar sé ekki nægjanleg, misræmi sé á milli frumtrygginga- og endurtryggingaverndar og mismunandi túlkun á milli frumtryggjanda og endurtryggjenda á endurtryggingarsamningi. Í stefnu samstæðunar er kveðið á um að endurtryggjendur skuli hafa öryggismat frá alþjóðlegu matsfyrirtæki og sett eru mörk á hve mikla áhættu samstæðan endurbyggir hjá hverjum endurtryggjanda. Kröfur um öryggismat endurtryggjenda fara eftir áætluðum uppgjörstíma tjóna í viðkomandi samningi, en fjöldi endurtryggjenda á samningi og hámark áhættu hjá einum endurtryggjanda tekur auk þess mið af öryggismati þeirra. Eftirfarandi tafla sýnir hlutfallslega skiptingu iðgjalda til endurtryggjenda eftir öryggismati þeirra árið 2018 og áætlaða skiptingu 2019.

|           | 2019          | 2018          |
|-----------|---------------|---------------|
| AA+ ..... | 5,0%          | 4,9%          |
| AA- ..... | 80,2%         | 78,7%         |
| A+ .....  | 9,0%          | 10,8%         |
| A .....   | 1,0%          | 1,0%          |
| A- .....  | 4,7%          | 4,6%          |
|           | <u>100,0%</u> | <u>100,0%</u> |

## 27.11 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er öll áhætta sem bundin er við almennan rekstur samstæðunnar og er skilgreind sem hætta á beinu og óbeinu tapi vegna ófullnægjandi eða gallaðra innri kerfa eða ferla, háttsemi starfsmanna eða ytri þátta, eins og lög. Stefna félagsins er að draga úr rekstraráhættu að teknu tilliti til kostnaðar við fyrirbyggjandi aðgerðir.

Helstu þættir rekstraráhættu eru:

- Skipulag.
- Skjölun og samningsgerð.
- Upplýsingatækni.
- Starfsfólk.
- Ytri atburðir.

## 27.12 Innri stjórnun og eftirlit

Stefna félagsins er að vera með vel skipulagða og áreiðanlega innri stjórnun og eftirlit sem er órjúfanlegur hluti samhfæðrar áhættustýringar. Innri stjórnun og eftirlit er ferli sem mótað er af stjórn félagsins, stjórnendum þess og starfsmönnum og er ætlað að veita hæfilega vissu um að félagið nái markmiðum sínum um:

- Árangur og skilvirkni í starfseminni (rekstrartengd markmið).
- Að upplýsingar séu áreiðanlegar (markmið um réttar upplýsingar).
- Að lögum og reglum sé fylgt í hvívetna (markmið um reglufyllgni).

Innri stjórnun og eftirlit félagsins greinist í fimm meginþætti sem eiga að stuðla að því að félagið nái framangreindum markmiðum sínum:

- Eftirlitsumhverfi.
- Áhættumat.
- Eftirlitsaðgerðir.
- Upplýsingar og samskipti.
- Stjórnendaeftirlit.

Stefnan styðst við líkan COSO (Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission) um innri stjórnun og eftirlit (Internal Control – Integrated Framework) sem kom út í maí 2013.

Innri stjórnun og eftirlit birtist m.a. í verklagsreglum félagsins, starfsháttum, siðareglum og mannauðsstefnu. Hún er eðlilegur hluti af starfsemi félagsins og er samtvinnuð rekstri þess. Innri stjórnun og eftirlit er þó háð mannlegum takmörkunum eins og mistökum og ásetningi þess efnis að sniðganga reglur félagsins og öðru sem er ófyrirsjáanlegt.

## 27.13 Samsett hlutfall og rekstrarhlutfall

Samsett hlutfall sýnir samanlagðan tjónakostnað, rekstrarkostnað og endurtryggingakostnað sem hlutfall af iðgjöldum ársins. Rekstrarhlutfall reiknast eins og samsett hlutfall að öðru leyti en því að í nefnara bætast fjárfestingartekjur og aðrar tekjur af váttryggingarekstri við iðgjöld ársins. Tjónakostnaður, rekstrarkostnaður og endurtryggingakostnaður reiknast sem hlutföll af iðgjöldum ársins.

Eftirfarandi tafla sýnir samsett hlutfall, rekstrarhlutfall og aðrar helstu lykiltölur váttryggingarekstrar síðastliðin fimm ár.

|                                                     | 2018         | 2017         | 2016          | 2015          | 2014          |
|-----------------------------------------------------|--------------|--------------|---------------|---------------|---------------|
| Eigið tjónahlutfall .....                           | 76,7%        | 73,4%        | 79,6%         | 79,4%         | 82,4%         |
| Tjónahlutfall .....                                 | 76,7%        | 68,2%        | 81,1%         | 76,7%         | 80,4%         |
| Rekstrarkostnaðarhlutfall .....                     | 21,2%        | 21,1%        | 21,4%         | 21,5%         | 21,4%         |
| Endurtryggingakostnaðarhlutfall .....               | 0,8%         | 6,0%         | -0,9%         | 3,3%          | 2,7%          |
| <b>Samsett hlutfall .....</b>                       | <b>98,7%</b> | <b>95,3%</b> | <b>101,7%</b> | <b>101,5%</b> | <b>104,5%</b> |
| Fjárfestingateknahlutfall .....                     | 5,0%         | 4,9%         | 6,6%          | 6,9%          | 6,4%          |
| Hlutfall annarra tekna af váttryggingarekstri ..... | 0,5%         | 0,7%         | 0,9%          | 1,0%          | 1,0%          |
| <b>Rekstrarhlutfall .....</b>                       | <b>93,5%</b> | <b>90,3%</b> | <b>94,6%</b>  | <b>94,1%</b>  | <b>97,3%</b>  |

## 28. Tengdir aðilar

Tengdir aðilar eru þeir aðilar, eða félög í þeirra eigu, sem hafa umtalsverð áhrif á samstæðuna, beint eða óbeint. Tengdir aðilar eru stórir hluthafar, stjórnarmenn og nefndarmenn undirnefnda stjórnar, lykilstarfsmenn og fjölskyldur þeirra, sem og aðilar sem er stjórnað af eða eru verulega háðir samstæðunni. Viðskipti við tengda aðila hafa verið gerð á sambærilegum grundvelli og viðskipti við ótengda aðila. Gerð er grein fyrir launum og hlunnindum stjórnenda í skýringu 9.

Viðskipti við tengda aðila og stöður í efnahagsreikningi greinast þannig:

| 2018                            | Tekjur | Gjöld  | Eignir | Skuldir |
|---------------------------------|--------|--------|--------|---------|
| Stjórn og lykilstarfsmenn ..... | 12.842 | 12.891 | 422    | 0       |
| <b>2017</b>                     |        |        |        |         |
| Tengd félög .....               | 0      | 2.820  | 0      | 0       |
| Stjórn og lykilstarfsmenn ..... | 19.156 | 24.402 | 17.343 | 563     |
|                                 | 19.156 | 27.222 | 17.343 | 563     |

### 29. Ábyrgðir og önnur mál

Samstæðan hefur gert húsaleigusamninga á ýmsum stöðum á landinu. Greiðslubyrði samstæðunnar vegna húsaleigusamninga eru í árslok 2018 14 milljónir króna á mánuði og heildar skuldbindingin er 1.151 milljón króna. Samningar þessir eru tímabundnir leigusamningar og gilda til 2019 - 2027.

Samkvæmt samningum þessum eru leigugreiðslur næsta árs 148 milljónir króna og á árunum 2020-2022 eru þær 148 milljónir króna á ári.

Greidd leiga vegna þessara samninga á árinu 2018 var 171 milljón króna og á árinu 2017 var hún 166 milljónir króna.

### 30. Atburðir eftir lok reikningsskiladags

Engir atburðir hafa orðið eftir lok reikningsskiladags sem krefjast lagfæringa eða breytinga á ársreikningnum.

### 31. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir:

Reikningsskilaaðferðum sem er lýst hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti fyrir öll tímabil sem koma fram í ársreikningnum af öllum félögum í samstæðunni. Samstæðan hefur tekið upp alla alþjóðlega reikningsskilastaðla, breytingar á þeim og túlkanir sem gilda fyrir reikningsskilatímabil sem hófust 1. janúar 2018. Evrópusambandið hefur staðfest og eiga við um starfsemi hennar. Samstæðan hefur ekki tekið upp staðla, breytingar á stöðlum eða túlkanir sem taka gildi fyrir reikningsskilatímabil sem hefjast eftir 1. janúar 2018, en heimilt er að taka upp fyrir.

#### *Nýir staðlar, túlkanir og breytingar á stöðlum*

Engir nýjrir IFRS reikningsskilastaðlar sem hafa veruleg áhrif á reikningsskilin tóku gildi í byrjun árs 2018. Á árinu tóku gildi breytingar á nokkrum stöðlum, sem hafa lítil sem engin áhrif á reikningskil samstæðunnar.

IFRS 9 Fjármálagæringar tilgreinir hvernig flokkun, mati og afskráningu fjáreigna og fjárskulda skuli vera háttáð auk þess að setja nýjar reglur um áhættuvarnarreikningsskil og nýtt líkan fyrir virðisrýrnun fjáreigna.

IFRS 9 Fjármálagæringar gildir ekki fyrir réttindi og skyldur sem verða til samkvæmt váttryggingasamningum eins og þeir eru skilgreindur í IFRS 4 Váttryggingasamningar, önnur en þau réttindi og skyldur útgefanda sem myndast samkvæmt váttryggingasamningi sem uppfyllir skilgreiningu um fjárhagslegan tryggingarsamning eða samning sem er innan gildissviðs IFRS 4 vegna þess að þeir innihalda valkvæða þætti. Ákvæði IFRS 9 um innbyggðar afleiður í samningi sem er innan gildissviðs IFRS 4 gildir þó ef afleiðan sjálf er ekki samningur innan gildissviðs IFRS 4.

Samstæðan á hins vegar verulegar fjáreignir sem tengjast fjárfestingum í váttryggingastarfsemi og er með fjárskuldir aðrar en váttryggingaskuldir. Þessar fjáreignir og fjárskuldir falla nú undir staðalinn IAS 39 „Fjármálagæringar, færsla og mat“ og mun falla undir nýja staðalinn IFRS 9 „Fjármálagæringar“ þegar hann tekur gildi.

Alþjóða reikningsskilaraðið samþykkti breytingu á IFRS 4 „Váttryggingasamningar“ í september 2016 þar sem váttryggingafélögum var gefinn kostur á að annað hvort breyta meðverð vissra samninga sem færðir eru samkvæmt IFRS 9 „Fjármálagæringar“ eða fresta upptöku staðalsins alfarið, að uppfylltum vissum skilyrðum, þar til 1. janúar 2022. Þá tekur gildi nýr staðall fyrir váttryggingasamninga, IFRS 17, og verða þá báðir staðlarnir teknir upp samhliða.

Samstæðan hefur ákveðið að fresta upptöku nýja staðalsins IFRS 9 „Fjármálagæringar“ fram til 1. janúar 2022, þar sem hún uppfyllir skilyrði frestunar samkvæmt IFRS 4, grein 20A þar sem samstæðan hefur ekki áður notað IFRS 9 og starfsemin er að meginhluta í tryggingastarfsemi. Staðallinn IAS 39 „Fjármálagæringar, færsla og mat“ verður því áfram í gildi.

Samstæðan telur að mat fjármálagæringa samkvæmt IAS 39 sé viðeigandi nálgun á gangvirði og hefur áætlað að breytingar á mati IAS 39 yfir í IFRS 9 verði óverulegar.

IFRS 15 *Tekjur af samningum við viðskiptavin* gildir frá og með árinu 2018. Staðallinn hefur að geyma mun ýtarlegri reglur og leiðsögn um færslu tekna af seldum vörum og þjónustu en þeir staðlar og túlkanir sem staðalinn leysir af hólmi. Samkvæmt staðlinum skal skrá tekjur þegar félag uppfyllir skyldur sínar með yfirfærslu þeirrar vöru og þjónustu sem það á að afhenda, þ.e. þegar yfirráð færast til viðskiptavinarins. Samkvæmt eldri reglum miðaðist tekjuskráning fremur við yfirfærslu áhættu og ávinnings. Þær tekjur félagsins sem falla undir gildissvið staðalsins eru óverulegar sem hlutfall af heildartekjum þess og eru áhrif nýja staðalsins því lítil sem engar.

IFRS 16 *Leigusamningar* gildir frá og með árinu 2019. Samkvæmt staðlinum skulu allir leigusamningar færðir í efnahagsreikning leigutaka, en heimilt er að undanskilja samninga til eins árs eða skemmri tíma eða ef fjárhæð samninga eru óverulegar. Núvirtar greiðsluskuldbindingar vegna samninga sem nú flokkast sem rekstrarleigusamningar verða þá færðar til skuldar, en móti verður nýtingarréttur færður til eignar. Nýtingarrétturinn verður afskrifaður og vaxtagjöld færð af leiguskuldinni. Félagið er leigutaki að húsnæði. Leigusamningarnir flokkast sem rekstrarleigusamningar samkvæmt núgildandi reglum. Endanleg áhrif IFRS 16 á núverandi leigusamninga hafa ekki verið metin til fulls en talið er að leiguskuld og nýtingarréttur sem færð verða í efnahagsreikning í upphafi árs 2019 muni verða um 1.003 milljónir króna.

IFRS 17 *Váttryggingasamningar* var gefinn út 18. maí 2017. Staðallinn mun gilda frá og með árinu 2022 ef hann verður samþykktur af Evrópusambandinu. Þar sem skammur tími er liðinn frá því staðallinn var gefinn út er enn ekki ljóst hversu mikil áhrif hann mun hafa á reikningsskil félagsins því möguleg áhrif hafa ekki verið metin til fulls.

## 31. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir: (frh.)

Til að auka upplýsingagildi ársreikningsins eru skýringar við hann birtar á grundvelli þess hversu viðeigandi og mikilvægar þær eru fyrir lesendur hans. Því eru upplýsingar sem hvorki eru metnar mikilvægar né viðeigandi fyrir notendur ársreikningsins ekki birtar í skýringum.

### 31.1 Samstæða

Ársreikningur samstæðunnar innifelur ársreikning móðurfélagsins og dótturfélags þess. Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfirráð. Samstæðan fer með yfirráð þegar hún ber áhættu eða hefur ávinning af breytilegri arðsemi af hlutdeild sinni í félagi og getur haft áhrif á arðsemina vegna yfirráða sinna. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalín í samstæðureikningnum frá því að yfirráð nást og þar til þeim lýkur.

Rekstrarniðurstaða keyptra eða seldra dótturfélaga á árinu er meðtalin í samstæðurekstrarreikningi frá og með yfirtökudegi eða fram að söluþegi eftir því sem við á.

Í samstæðureikningnum eru birtar tekjur, gjöld, eignir og skuldir samstæðunnar út á við og því er viðskiptum innan hennar eytt út við gerð reikningsskilaanna. Ef við á eru gerðar leiðréttingar á reikningsskilum dótturfélaga til samræmis við reikningsskilaaðferðir samstæðunnar.

Þegar eignarhald móðurfélags á dótturfélagi er minna en 100% er færð hlutdeild minnihluta í eigin fé og rekstrarafkomu. Þar sem hlutdeild minnihluta nemur óverulegum fjárhæðum er hún ekki sýnd sérstaklega í ársreikningnum.

### 31.2 Hlutdeildarfélag

#### *Hlutdeildarfélag*

Hlutdeildarfélag eru þau félög þar sem félagið hefur veruleg áhrif á fjárhags- og rekstrarstefnu, en ekki yfirráð. Veruleg áhrif eru alla jafna til staðar þegar félagið ræður yfir 20% til 50% atkvæðaréttar, að meðtöldum hugsanlegum nýtanlegum atkvæðarétti, ef einhver er. Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum eru færðir samkvæmt hlutdeildaraðferð.

#### *Hlutdeildaraðferð*

Hlutdeildaraðferð er reikningsskilaaðferð þar sem fjárfesting í hlutdeildarfélögum er upphaflega færð á kostnaðarverði og fjárhæðin síðan leiðrétt vegna breytingar á hlut félagsins í hreinum eignum hlutdeildarfélaga, eftir kaup. Hlutur félagsins í hagnaði eða tapi hlutdeildarfélaga er innifalinn í hagnaði eða tapi félagsins. Verði hlutdeild félagsins í tapi hlutdeildarfélags meiri en bókfært verð viðkomandi félags er bókfærð verðið fært í núll og færslu frekara taps hætt nema félagið hafi gengist í ábyrgðir fyrir hlutdeildarfélagið eða fjármagnað það. Ef hagnaður verður á rekstri hlutdeildarfélagsins á síðari tímabilum er ekki færð hlutdeild í hagnaði þess fyrr en hlutdeild í tapi sem ekki var fært hefur verið jöfnuð.

### 31.3 Viðskiptavild

Viðskiptavild sem myndast við sameiningar er færð til eignar þann dag sem félagið nær yfirráðum í keyptu félagi. Viðskiptavild er mismunur á kaupverði dótturfélags og hlutdeild í hreinni eign þess eftir að eignir og skuldir hafa verið metnar til gangvirkis á yfirtökudegi. Viðskiptavild er ekki afskrifuð heldur metin árlega með tilliti til virðisrýrnunar eða oftar ef vísbendingar eru um virðisrýrnun. Við framkvæmd virðisprófs er viðskiptavildinni skipt niður á fjárskapandi einingar. Þær fjárskapandi einingar sem viðskiptavildinni hefur verið úthlutað á eru prófaðar með tilliti til virðisrýrnunar og ef bókfært verð er hærra en virði þeirra hefur virðisrýrnun átt sér stað. Hafi virðisrýrnun átt sér stað er viðskiptavild fyrst færð niður og síðan aðrar eignir sem tilheyra viðkomandi einingu. Óheimilt er að bakhæfa áður færða virðisrýrnun viðskiptavildar á síðari tímabilum.

### 31.4 Viðskiptasambönd

Viðskiptasambönd sem urðu til við yfirtöku á rekstri, eru afskrifuð á áætluðum nýtingartíma, 10 árum.

## 31.5 Tekjur

Tekjur eru færðar á gangvirði móttækinnar að innheimtanlegrar greiðslu að frádregnum afsláttum..

### *Iðgjöld*

Tekjufærð iðgjöld í rekstrarreikningi eru þau iðgjöld sem falla til á rekstrarárinu að viðbættum yfirfærðum iðgjöldum frá fyrra ári en að frádregnum iðgjöldum til næsta árs sem færast sem iðgjaldaskuld. Iðgjaldaskuld í efnahagsreikningi er sá hluti iðgjalda vegna tekinnar váttryggingaáðættu sem ekki er útrunninn.

### *Arður og vaxtatekjur*

Arður af fjárfestingum er tekjufærður á þeim degi sem arðsréttur hefur stofnast.

Vaxtatekjur eru færðar þegar líklegt þykir að samstæðan muni hafa hagrænan ávinning af þeim og unnt er að meta fjárhæð teknanna með áreiðanlegum hætti. Vaxtatekjur eru færðar eftir því sem þær falla til miðað við virka vexti. Virkir vextir eru sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi eða tekjur yfir áætlaðan líftíma fjáreignarinnar þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar.

## 31.6 Gjöld af váttryggingastarfsemi

Gjaldfærð tjón í rekstrarreikningi eru tjón sem urðu á árinu ásamt endurmati tjóna vegna fyrri ára. Tjónaskuld í efnahagsreikningi er heildarfjárhæð tilkynnta óuppgerðra tjóna auk tryggingafræðilegrar áætlunar fyrir orðnum en ótilkynntum tjónum.

## 31.7 Váttryggingasamningar

Félagið gefur út samninga sem flytja bæði váttryggingalega og fjármálalega áhættu frá viðskiptavinum til þess.

### *Skilgreining váttryggingasamninga*

Með váttryggingasamningi tekur váttryggiandinn að sér að bæta váttrygðum fjárhagslegar afleiðingar váttryggingaáðættur sem kveðið er á um í váttryggingaskilmálum.

Váttryggingaáðætturinn er óviss, ekki er vitað hvort hann verður eða hvenær og oftast er ekki vitað hverjar fjárhagslegar afleiðingar hans verða ef til hans kemur.

### *Flokkun váttrygginga*

Váttryggingasamningar sem teljast til skaðatrygginga eru á sviði ábyrgðatrygginga, slysatrygginga og eignatrygginga, þar með talið sjó- og farmtryggingar.

Ábyrgðatryggingar vernda viðskiptavini félagsins gegn þeirri áhættu að valda þriðja aðila fjárhagslegu tjóni eða afleiddu tjóni vegna lögmætrar starfsemi.

Slysatryggingar bæta váttrygðum eigin skaða í samræmi við skilmála.

Eignatryggingar greiða bæt看ur til viðskiptavina samstæðunnar vegna tjóns eða taps á eignum. Viðskiptavinir í atvinnurekstri geta einnig átt kröfu um bæt看ur vegna tapaðs hagnaðar verði hinar tryggðu eignir fyrir tjóni, þannig að atvinnureksturinn dragist saman eða falli niður tímabundið.

Líftryggingar taka til mannlegs lífs, til dæmis dauða og þess að lifa út váttryggingatímenn. Iðgjöld teljast til tekna á því tímabili sem váttryggingasamningurinn gildir og bæt看ur eru gjaldfærðar á því tímabili sem tjónið verður.

### *Fjárfestingar með fjárfestingaráðættu líftryggingataka*

Fjárfestingar með fjárfestingaráðættu líftryggingataka eru fjáreignir í eigu félagsins sem váttryggingataka í söfnunarlíftryggingum hafa valið og bera fjárfestingaráðættu af samkvæmt skilmálum söfnunarlíftrygginga. Líftryggingaskuld með fjárfestingaráðættu líftryggingataka er skuldbinding félagsins gagnvart váttryggingatökunum að sömu fjárhæð.

### *Váttryggingaskuld*

Samstæðan metur í lok reikningsárs hvort tilfærð váttryggingaskuld sé nægjanleg til þess að standa við áætlaðar skuldbindingar samstæðunnar vegna gerðra váttryggingasamninga með því að meta framtíðar fjárflæði váttryggingaskuldar. Allar breytingar á váttryggingaskuldinni koma fram í rekstrarreikningi. Við gerð matsins er tekið tillit til áætlana vegna allra samningsbundinna sjóðshreyfinga vegna tjóna og tjónakostnaðar.

### *Endurtryggingasamningar*

Endurtryggingasamningar eru gerðir í þeim tilgangi að draga úr áhættu samstæðunnar. Endurtryggingasamningar eru ýmist hlutfallslegir eða bera alla áhættu fari tjónsatburður umfram fyrirfram umsamda tjónsfjárhæð.

Kröfur á endurtryggingendur vegna iðgjalda og tjóna eru færðar sem endurtryggingaæignir. Þar er um að ræða kröfur vegna hlutdeildar þeirra í tjónum samkvæmt endurtryggingum váttryggingasamningum og hlutdeild í iðgjaldaskuld. Skuldbindingar vegna endurtrygginga eru hlutdeild þeirra í iðgjöldum vegna endurtryggingasamninga sem gjaldfærð er í rekstrarreikningi við endurnýjun endurtryggingasamninga.

## 31.8 Erlendir gjaldmiðlar

Gengismunur er færður í rekstrarreikning á því tímabili sem hann fellur til.

## 31.9 Fjármagnskostnaður

Fjármagnskostnaður er gjaldfærður á því tímabili sem hann fellur til.

## 31.10 Tekjuskattar

Gjaldfærðir tekjuskattar samanstanda af tekjusköttum til greiðslu og frestuðum tekjusköttum.

### *Tekjuskattar til greiðslu*

Tekjuskattar til greiðslu eru tekjuskattar sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins auk leiðréttinga á tekjusköttum til greiðslu vegna fyrri ára. Skattskyldur hagnaður er að jafnaði annar en reikningshaldslegur hagnaður. Reiknaðir tekjuskattar miðast við gildandi skatthlutföll á reikningsskiladegi.

### *Frestaðir tekjuskattar*

Frestaðir tekjuskattar stafa af tímabundnum mismun efnahagsliða í skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar þar sem tekjuskattsstofn samstæðunnar er miðaður við aðrar forsendur en reikningsskil hennar. Frestaðir tekjuskattar eru ekki færðir vegna viðskiptavildar sem ekki er skattalega frádráttarbær. Frestaðir tekjuskattar miðast við gildandi skatthlutfall á reikningsskiladegi.

Skatteign er metin á reikningsskiladegi og er einungis færð að því marki sem líklegt er að hún nýtist á móti skattskyldum hagnaði í framtíðinni.

Frestaðir tekjuskattar eru gjaldfærðir í rekstrarreikningi nema þegar þeir tengjast liðum sem færðir eru í aðra heildarafkomu eða beint á eigið fé en þá eru þeir einnig færðir þar.

## 31.11 Rekstrarfjármunir

Eignir eru skráðar meðal rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast samstæðunni og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Rekstrarfjármunir eru færðir á upphaflegu kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Kostnaðarverð rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand.

Rekstrarfjármunir eru færðir samkvæmt kostnaðarverðsaðferð að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Afskriftir eru færðar á kerfisbundinn hátt á áætluðum nýtingartíma eignarinnar að teknu tilliti til vænts hrakvirðis. Afskriftaraðferð, áætlaður nýtingartími og hrakvirði er endurmetið að minnsta kosti árlega.

Hagnaður vegna sölu rekstrarfjármuna er mismunur söluverðs og bókfærðs verðs eigna á söludegi og er fært í rekstrarreikning meðal annarra tekna.

## 31.12 Hugbúnaður

Hugbúnaður er eignfærður á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum og virðisrýrnun. Kostnaðarverð hugbúnaðar samanstendur af kaupverði hans og öllum beinum kostnaði við að koma honum í notkun. Hugbúnaður er afskrifaður línulega á 3 til 10 árum frá því hann er tekinn í notkun.

## 31.13 Fjáreignir

Fjáreignir samstæðunnar skiptast í fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning, fjáreignir haldið til sölu, fjáreignir haldið til gjalddaga og lán og kröfur. Fjáreignir eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald að teknu tilliti til viðskiptakostnaðar þegar um er að ræða fjármálagerninga sem ekki eru færðir á gangvirði eftir upphaflega skráningu. Eftir upphaflega skráningu eru fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning færðar á gangvirði en fjáreignir haldið til gjalddaga og lán og kröfur eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði í samræmi við aðferð virkra vaxta.

Gangvirði er verð í venjubundnum viðskiptum með eign eða skuld á matsdegi. Nánar tiltekið er gangvirði eigna það verð sem fengist við sölu eigna en gangvirði skulda það verð sem greitt væri fyrir yfirfærslu skuldar í hefðbundnum viðskiptum markaðsaðila.

Gangvirði skráðra verðbréfa er skráð markaðsverð þeirra á uppgjörsdegi án þess að tekið sé tillit til sölukostnaðar sem geti fallið til í framtíðinni.

Sé markaðsverð ekki skráð í kauphöll eða fáanlegt hjá miðlara, er gangvirði fjármálagernings metið með matsaðferðum, þar á meðal geta verið nýleg viðskipti ótengdra aðila, tilvísun í gangvirði sambærilegra fjáreigna, núvirt sjóðstreymi, verðmyndunarlíkan valréttá eða aðrar verðmatsaðferðir sem gefa til kynna áreiðanlegt mat á öðrum viðskiptum á markaði.

## 31.13 Fjáreignir (frh.)

Þegar notat er við núvirta sjóðstreymisáðferð við mat á gangvirði, er vænt framtíðar sjóðstreymi byggt á besta mati stjórnenda og ávöxtunarkrafa, sem notuð er, eru markaðsvextir sambærilegs gernings á uppgjörsdegi. Þegar önnur verðmyndunarlíkön eru notuð, eru forsendur matsins byggðar á upplýsingum af markaði á uppgjörsdegi. Gangvirði óskráðra hlutabréfa er metið, ef mögulegt er, með því að nota viðeigandi V/H hlutfall fyrir sambærileg skráð félög og er hlutfallið lagað að sérstökum aðstæðum útgefanda verðbréfanna.

### *Virkir vextir*

Aðferð virkra vaxta felst í því að reiknað er endurgreiðsluvirði fjáreignar eða fjárskuldar og vaxtatekjum og vaxtagjöldum jafnað á líftímanum. Virkir vextir er sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi eða tekjur yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings, eða yfir styttra tímabil ef við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi.

Vaxtatekjur eru færðar miðað við virka vexti fyrir alla vaxtaberandi fjármálagerninga aðra en þá sem skilgreindir eru sem fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning.

### *Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning*

Fjáreignir eru flokkaðar á gangvirði gegnum rekstrarreikning þegar tilgangurinn er að hagnast á skammtímaþreitingum. Sama á við um allar aðrar fjáreignir sem samstæðan tilgreinir á gangvirði gegnum rekstrarreikning.

Gangvirðisþreiting fjárfestinga í verðbréfum samanstendur af þreitingum á gangvirði, arðstekjum, vaxtatekjum og verðbótum.

Fjáreign má tilgreina sem fjáreign á gangvirði gegnum rekstrarreikning við upphaflega skráningu ef eitt af eftirfarandi skilyrðum er uppfyllt:

- flokkunin kemur í veg fyrir eða minnkar ósamræmi í mati eða skráningu.
- fjáreignin er hluti af safni fjáreigna eða fjárskulda eða hvoru tveggja og er metin á gangvirði í samræmi við skráða stefnu samstæðunnar við áhættustýringu eða fjárfestingastefnu.
- fjáreignin er hluti af samningi sem felur í sér eina eða fleiri samsetta afleiðu og heimilt er að allur samsetti fjármálagerningurinn (eign eða skuld) sé færður á gangvirði gegnum rekstrarreikning.

### *Fjáreignir haldið til sölu*

Fjáreignir haldið til sölu eru upphaflega færðar í bókhald á gangvirði að viðbættum beinum viðskiptakostnaði. Eftir það eru þær færðar á gangvirði og gangvirðisþreitingar, að undanskilinni virðisrýrnun, ef við á, og vaxtatekjum, færðar í aðra heildarafkomu og á bundinn reikning meðal eigin fjár. Við sölu eru óinnleystar gangvirðisþreitingar meðal eigin fjár færðar í rekstrarreikning. Vaxtatekjur og virðisrýrnun eru færðar í rekstrarreikning eftir því sem þær falla til.

### *Fjárfestingar til gjalddaga*

Fjáreignir eru flokkaðar sem fjárfestingar til gjalddaga þegar samstæðan á fjárfestingar í skuldabréfum, og hefur fyrirætlanir og getu til að eiga til gjalddaga. Fjárfestingar til gjalddaga eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti að frádreginni virðisrýrnun þegar við á.

Þegar meira en óverulegur hluti fjárfestinga til gjalddaga er seldur eða ekki er lengur ætlunin að eiga þessar eignir til gjalddaga eru þær endurflokkaðar sem fjáreignir haldið til sölu.

### *Lán og kröfur*

Viðskiptakröfur, lán og aðrar kröfur sem hafa fastar greiðslur og eru ekki skráðar á virkum markaði eru flokkuð sem lán og kröfur. Lán og kröfur eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta að frádreginni virðisrýrnun. Vaxtatekjur af lánum og kröfum eru færðar miðað við virka vexti.

### *Virðisrýrnun fjáreigna*

Á reikningsskiladegi er bókfært verð fjáreigna, annarra en fjáreigna á gangvirði gegnum rekstrarreikning, metið í þeim tilgangi að kanna hvort vísbendingar séu um virðisrýrnun. Virðisrýrnun hefur orðið ef vænt framtíðarsjóðstreymi miðað við upphaflega virka vexti er lægra en bókfært verð. Ef virðisrýrnun á ekki lengur við er hún bakfærð, þó aldrei umfram áður færða lækkun.

Eignasafn fjáreigna er metið til virðisrýrnunar ef einstakar eignir eru þess eðlis að þær verði ekki metnar hver fyrir sig.

Á hverjum uppgjörsdegi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna sem ekki eru færðar á gangvirði gegnum rekstrarreikning. Fjáreign telst hafa rýrnað í virði ef hlutlægar vísbendingar eru um að atburður hafi átt sér stað, eftir upphaflega skráningu eignarinnar, sem leiðir til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi af eigninni verði lægra en áður var talið og hægt er að meta áhrif atburðarins með áreiðanlegum hætti.

Við mat á virðisrýrnun einstakra flokka fjáreigna styðst félagið við sögulega reynslu af slíkum eignum, þá dagsetningu sem hægt væri að endurheimta tapið og fjárhæð taps, með tilliti til mats stjórnenda á hvort núverandi efnahagsaðstæður leiði til að tapið verði í raun hærra eða lægra en söguleg reynsla segir til um.

## 31.13 Fjáreignir (frh.)

### *Afskráning fjáreigna*

Samstæðan afskráir fjáreignir aðeins þegar samningsbundinn réttur til framtíðarsjóðstreymis af fjáreigninni er ekki lengur til staðar eða þegar áhættan eða ávinningurinn af fjáreigninni flyst yfir á annan aðila.

## 31.14 Virðisrýrnun annarra eigna

Á reikningsskiladegi fara stjórnendur yfir bókfært verð efnislegra og óefnislegra eigna í þeim tilgangi að kanna hvort vísbendingar séu um virðisrýrnun. Sé slík vísbending til staðar er endurheimtanlegt virði eignarinnar metið. Endurheimtanlegt virði fjárskapandi einingar sem eignin fellur undir er metið þegar ekki er hægt að meta endurheimtanlegt virði einstakra eigna.

Endurheimtanlegt virði er annað hvort gangvirði að frádregnum áætluðum sölukostnaði eða nýtingarvirði eignar, hvort sem hærra reynist. Nýtingarvirði er áætlað framtíðarfjárstreymi sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta þar sem vextirnir endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þeirri áhættu sem fylgir eigninni.

Óefnislegar eignir með óskilgreindan endingartíma og óefnislegar eignir sem eru ekki tilbúnar til notkunar eru á hverju ári prófaðar með tilliti til virðisrýrnunar og oftast ef vísbending er um virðisrýrnun.

Sé endurheimtanlegt virði eignar metið lægra en bókfært verð er virði hennar fært niður í endurheimtanlegt virði. Tap vegna virðisrýrnunar er fært í rekstrarreikning.

Ef tap vegna virðisrýrnunar snýst við er bókfært verð eignarinnar hækkað aftur en þó aldrei umfram bókfært verð fyrir virðisrýrnun. Bakfærsla virðisrýrnunar færir í rekstrarreikning. Ekki er heimilt að bakfæra virðisrýrnun viðskiptavildar.

## 31.15 Skuldbindingar

Skuldbinding er færð þegar samstæðan ber lagalega eða ætlaða skuldbindingu vegna liðinna atburða, líklegt er talið að til greiðslu komi og hægt er að meta fjárhæð hennar með áreiðanlegum hætti.

Fjárhæð skuldbindingar er byggð á besta mögulega mati á skuldinni sem er fyrirliggjandi á reikningsskiladegi. Ef skuldbindingin er metin út frá áætluðu framtíðarsjóðstreymi er hún færð miðað við núvirt áætlað sjóðstreymi.

Þegar virði skuldbindingarinnar er endurheimtanlegt frá þriðja aðila er fjárhæð hennar færð til eignar.

## 31.16 Fjárskuldir og eiginfjárgæringar

### *Flokkun í skuldir og eigið fé*

Skuldir og eiginfjárgæringar eru flokkaðir sem fjárskuldir eða eigið fé, eftir eðli samnings.

### *Eiginfjárgæringar*

Eiginfjárgæringur er hvers konar samningur sem felur í sér eftirstæða hagsmuni í eignum félags eftir að allar skuldir hans hafa verið dregnar frá.

### *Ábyrgðarskuldbindingar*

Ábyrgðarskuldbindingar vegna fjárskulda eru upphaflega færðar á gangvirði. Við síðara mat eru aðrar ábyrgðarskuldbindingar, en þær sem flokkaðar eru á gangvirði gegnum rekstrarreikning, færðar við því sem hærra reynist:

- fjárhæð undirliggjandi skuldar sem metin er í samræmi við IAS 37 - *Skuldbindingar, óvissar skuldir og óvissar eignir*,
- fjárhæð upphaflegs samnings að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum í samræmi við reglur um skráningu tekna.

### *Fjárskuldir*

Fjárskuldir samstæðunnar samanstanda af viðskiptaskuldum og öðrum skuldum. Fjárskuldir eru upphaflega færðar á gangvirði að frádregnum viðskiptakostnaði og eru felldar út úr ársreikningi ef skuldbindingar samstæðunnar sem skilgreindar eru í samningi eru greiddar, falla út gildi, er vísað frá eða þeim er aflétt.



## 32. Ársfjórðungayfirlit (óendurskoðað)

|                                                  | 4F 2018       | 3F 2018      | 2F 2018       | 1F 2018      | 4F 2017      |
|--------------------------------------------------|---------------|--------------|---------------|--------------|--------------|
| Iðgjöld tímabilsins .....                        | 5.955.295     | 5.955.973    | 5.494.654     | 5.302.765    | 5.217.344    |
| Eigin iðgjöld .....                              | 5.727.422     | 5.769.127    | 5.315.059     | 5.101.921    | 5.044.383    |
| Fjárfestingatekjur .....                         | 984.873       | 426.907      | 392.998       | 1.021.919    | 456.206      |
| Aðrar tekjur .....                               | 47.045        | 20.768       | 25.404        | 25.753       | 34.175       |
| Heildartekjur .....                              | 6.759.340     | 6.216.802    | 5.733.461     | 6.149.592    | 5.534.764    |
| Tjón tímabilsins .....                           | (4.874.655)   | (3.815.038)  | (4.936.580)   | (3.788.501)  | (3.580.882)  |
| Eigin tjón .....                                 | (4.667.957)   | (3.802.517)  | (4.549.662)   | (3.798.335)  | (3.720.903)  |
| Breyting á áhættuálagi .....                     | 84.383        | (7.512)      | (7.430)       | (7.349)      | 219.613      |
| Rekstrarkostnaður .....                          | (1.408.924)   | (1.265.079)  | (1.441.464)   | (1.340.827)  | (1.282.698)  |
| Virðisrýrnun viðskiptakrafna og vaxtagjöld ..... | (82.969)      | (61.188)     | (58.203)      | (68.729)     | (99.893)     |
| Hagnaður fyrir tekjuskatta .....                 | 683.874       | 1.080.507    | (323.299)     | 934.352      | 650.883      |
| Tekjuskattar .....                               | (85.294)      | (170.535)    | 32.068        | (90.808)     | (154.478)    |
| Hagnaður (tap) tímabilsins .....                 | 598.579       | 909.972      | (291.231)     | 843.544      | 496.404      |
| Tjónahlutfall .....                              | 81,9%         | 64,1%        | 89,8%         | 71,4%        | 68,6%        |
| Eigið tjónahlutfall .....                        | 81,5%         | 65,9%        | 85,6%         | 74,5%        | 73,8%        |
| Rekstrarkostnaðarlutfall .....                   | 21,5%         | 18,5%        | 23,1%         | 21,9%        | 21,5%        |
| Endurtryggingakostnaðarlutfall .....             | 0,3%          | 2,8%         | -3,8%         | 3,9%         | 6,0%         |
| Samsett hlutfall .....                           | <b>103,7%</b> | <b>85,4%</b> | <b>109,1%</b> | <b>97,3%</b> | <b>96,1%</b> |

## 33. Þróun tjónaskuldar (óendurskoðað)

Taflan sýnir mat samstæðunnar á endanlegri fjárhæð tjóna hvers tjónsárs og hvernig það mat hefur þróast milli ára. Þróun milli ára gefur til kynna hæfni samstæðunnar til ákvarða skuldbindingar sínar vegna váttryggingasamninga. Frá árinu 2014 er tjónaskuld birt sem núvirt besta mat samkvæmt reglum laga nr. 100/2016. Fjárhæðir fyrri ára eru óbreyttar frá fyrri ársreikningum. Hafa ber í huga að fjárhæðir eru ekki færðar til fasts verðlags og því hafa verðlagsbreytingar nokkur áhrif á þróun milli ára. Í neðri töflunni, tjón í eigin hlut, hefur hlutur endurtryggjenda verið dreginn frá þeim fjárhæðum sem birtar eru í efri töflunni.

### Heildarfjárhæðir í millj. kr.

|                                    | 2009   | 2010   | 2011   | 2012   | 2013   | 2014   | 2015   | 2016   | 2017   | 2018   | Samtals       |
|------------------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|---------------|
| Mat á endanlegum tjónakostnaði     |        |        |        |        |        |        |        |        |        |        |               |
| Í lok tjónsárs .....               | 11.736 | 12.307 | 13.406 | 11.850 | 11.623 | 11.132 | 11.269 | 12.535 | 12.612 | 14.626 |               |
| einu ári síðar .....               | 12.069 | 11.797 | 13.942 | 12.558 | 10.778 | 12.490 | 12.544 | 13.288 | 14.473 |        |               |
| tveimur árum síðar .....           | 12.488 | 11.679 | 13.520 | 10.712 | 11.058 | 12.541 | 13.025 | 13.721 |        |        |               |
| þremur árum síðar .....            | 12.090 | 11.361 | 12.311 | 10.522 | 10.908 | 12.496 | 13.217 |        |        |        |               |
| fjórum árum síðar .....            | 11.978 | 11.158 | 12.164 | 12.137 | 10.882 | 12.580 |        |        |        |        |               |
| fimm árum síðar .....              | 11.767 | 11.111 | 12.374 | 11.610 | 10.802 |        |        |        |        |        |               |
| sex árum síðar .....               | 11.778 | 11.196 | 12.437 | 11.599 |        |        |        |        |        |        |               |
| sjö árum síðar .....               | 11.849 | 11.207 | 12.388 |        |        |        |        |        |        |        |               |
| átta árum síðar .....              | 11.840 | 11.208 |        |        |        |        |        |        |        |        |               |
| níu árum síðar .....               | 11.850 |        |        |        |        |        |        |        |        |        |               |
| tíu árum síðar .....               |        |        |        |        |        |        |        |        |        |        |               |
| Mat á uppsöfnuðum tjónum           |        |        |        |        |        |        |        |        |        |        |               |
| í árslok 2018 .....                | 11.850 | 11.208 | 12.388 | 11.599 | 10.802 | 12.580 | 13.217 | 13.721 | 14.473 | 14.626 |               |
| Uppsafnaðar greiðslur              |        |        |        |        |        |        |        |        |        |        |               |
| í árslok 2018 .....                | 11.762 | 11.101 | 12.208 | 11.319 | 10.503 | 11.815 | 12.158 | 11.725 | 9.456  | 7.235  |               |
| Tjónaskuld í árslok 2018 .....     | 88     | 107    | 180    | 280    | 299    | 765    | 1.059  | 1.996  | 5.017  | 7.391  | 17.256        |
| Tjónaskuld eldri en 10 ára .....   |        |        |        |        |        |        |        |        |        |        | 82            |
| Bótaskuld vegna líftrygginga ..... |        |        |        |        |        |        |        |        |        |        | 288           |
| Tjónaskuld samtals .....           |        |        |        |        |        |        |        |        |        |        | <u>17.626</u> |

### Tjón í eigin hlut í millj. kr.

|                                    | 2009   | 2010   | 2011   | 2012   | 2013   | 2014   | 2015   | 2016   | 2017   | 2018   |               |
|------------------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|---------------|
| Mat á uppsöfnuðum tjónum           |        |        |        |        |        |        |        |        |        |        |               |
| í árslok 2018 .....                | 11.835 | 11.111 | 12.348 | 10.810 | 10.788 | 12.472 | 13.137 | 13.676 | 14.455 | 14.069 |               |
| Uppsafnaðar greiðslur              |        |        |        |        |        |        |        |        |        |        |               |
| í árslok 2018 .....                | 11.747 | 11.004 | 12.168 | 10.542 | 10.489 | 11.707 | 12.080 | 11.716 | 9.440  | 7.231  |               |
| Tjónaskuld í árslok 2018 .....     | 88     | 107    | 180    | 268    | 299    | 765    | 1.057  | 1.960  | 5.015  | 6.838  | 16.651        |
| Tjónaskuld eldri en 10 ára .....   |        |        |        |        |        |        |        |        |        |        | 82            |
| Bótaskuld vegna líftrygginga ..... |        |        |        |        |        |        |        |        |        |        | 244           |
| Tjónaskuld samtals .....           |        |        |        |        |        |        |        |        |        |        | <u>16.977</u> |